

Wiadomości KSN Solidarności

Biuletyn Informacyjny Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
Nr 1-2 (334-335) styczeń – luty 2024 r.

22 lutego 2024 r. Na budynku Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w Gdańsku zawieszono baner upamiętniający kapelana Solidarności bł. ks. Jerzego Popiełuszkę. – fot. solidarnosc.org.pl

SPIS TREŚCI

Co czeka naukę i szkolnictwo wyższe w roku 2024? – Edward Malec

Działania Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „S”:

- Komunikat z posiedzenia Prezydium KSN w dn. 11.12.2023
- Komunikat z posiedzenia Rady KSN w dn. 12-13.12.2023
- Posiedzenie Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży
- Spotkanie Prezydium KSN z Ministrem NiSW
- Szkolenia organizowane przez KSN

Ze strony Komisji Krajowej NSZZ „S”

- Stanowisko KK NSZZ „S” nr 1/24 ws. łamania praworządności
- Rada Dialogu Społecznego
- Spotkanie Prezydenta RP z Komisją Krajową NSZZ „S”
- Oświadczenie Piotra Dudy ws. skandalicznych wypowiedzi na temat bł. ks. Jerzego Popiełuski na antenie Radia Zet
- Uchwała KK nr 1/24 ws. poparcia rolniczych protestów

Ze strony MNiSW

- Podział Ministerstwa Edukacji i Nauki od 1 stycznia 2024 r.
 - NCBR będzie podlegać Ministrowi Nauki
 - Nowi przedstawiciele w Radzie NAWA
- Modlitwa za Polskę - ks. Jerzy Popiełuszko
- Homilia – Msza Święta za Ojczyznę 27.05.1984 r. Nadesłane przez Czytelników
 - Fotorelacja z wydarzeń w Polsce
- Wspomnienie zmarłych Kolegów
- Przyczyny zmian klimatu – Wojciech Pillich
- Trochę historii...
- Zbigniew Bleszyński (mój ojciec) cz. II – Tomasz Bleszyński
- Z cyklu wędrówki po świecie
- Południowo-wschodnia Islandia – Antoni Winiarski
- Wybrane wydarzenia – Ewa Sobieszkańska

Co czeka naukę i szkolnictwo wyższe w roku 2024?

Świętej pamięci Janusz Sobieszczański pisał artykuły wstępne do kolejnych numerów „Wiadomości KSN”. Zostałem poproszony o zastąpienie Go w tej roli. Zgodziłem się. Oto mój pierwszy raz.

Nowym ministrem w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego został Dariusz Wiczorek. Szef Ministerstwa to magister inżynier – chyba drugi od 1989 roku – ale jego ekipa ministerialna w zasadzie nie odbiega od standardów ostatnich dziesięcioleci. Wiceminister Marek Gzik jest tytułowym profesorem nauk technicznych. Wiceministrowie Maria Mrówczyńska, Maciej Gdula i Andrzej Szeptycki są doktorami habilitowanymi i (z wyjątkiem Macieja Gduli) profesorami swoich uczelni. Pytanie, czy kierownictwo MNiSW nie podda się lewicowym obsesjom ideologicznym, które mogą wpływać na wybór wiodących kierunków badań i sposób finansowania nauki? Mniej ważna jest może osoba samego ministra – działacza samorządowego i gospodarczego, lewicowego polityka – od okoliczności jego powołania. Otóż premier Donald Tusk podczas exposé w Sejmie 12 grudnia 2023 r. **zapomniał** przedstawić jego osobę jako kandydata na ministra nauki i szkolnictwa wyższego.

Pozwolę tu sobie na dłuższą dygresję. Uczestniczyłem jako zaproszony ekspert na konferencji Prawa i Sprawiedliwości, która odbyła się pod koniec czerwca 2015 roku w Katowicach. Dwa główne wystąpienia mieli Beata Szydło i (tuż po niej) Piotr Gliński. Szydło poświęciła nauce i szkolnictwu wyższemu pół zdania, wplecionego w dłuższe zdanie o edukacji. Gliński nie powiedział nic, ani słowa. Rozmawiałem z nim zaraz po jego referacie, krytykując go za pominięcie spraw nauki i innowacyjności. Tłumaczył się, że Beata Szydło mówiła za długo, czas naglił i on musiał skracać swój występ, przez co wyleciały z jego mowy – przez nieuwagę – kwestie akademickie i naukowe. Uratowała go jakaś pani profesor z Katowic, która podeszła do nas i z podziwem skomentowała: „Ale pan profesor miał świetne wystąpienie!”. A Gliński na to: „A widzi pani, profesor Malec mnie właśnie objeżdża”. We wrześniu 2015 roku odbyło się wielkie spotkanie przedwyborcze Platformy Obywatelskiej. Śledziłem je uważnie. W głównych referatach nie było nic o nauce, szkolnictwie wyższym i innowacyjności.

Obie partie (środowiska) polityczne były tutaj zgodne. Można to zresztą zrozumieć. Potencjalny elektorat to paroprocentowy margines, a korzyści społeczne z kosztownego inwestowania w wiedzę i badania rozwojowe pojawiają się dopiero po paru dekadach. Tymczasem cykl wyborczy trwa 4-5 lat. Myślę, że to dlatego możliwa stała się wieloletnia bufonada byłego ministra nauki i szkolnictwa wyższego, wicepremiera Jarosława Gowina, którego „reformy” były krytykowane przez niemal całą społeczność akademicką – i na lewicy i na prawicy – ale pomagały trzymać w ryzach budżetowe pieniądze i stwarzały pozory racjonalnych zmian. Odpowiada za to Prawo i Sprawiedliwość, ale ówczesnej opozycji ta działalność ministra Gowina wcale nie przeszkadzała.

Zauważmy zresztą, że finansowanie z budżetu nauki i szkolnictwa wyższego w ciągu ostatnich dwudziestu lat w zasadzie się nie zmienia, jeśli mierzyć je w odniesieniu do produktu krajowego brutto. Jest to zawsze jakaś liczba bliska 1.2%. Najwyższą wartość odnotowujemy w 2005 roku (ostatni budżet SLD) – 1.25% - ale w roku 2019 było 1.19% a w roku 2021 mamy 1.22%. W ostatnim budżecie rządu PO i PSL – za rok 2015 – mieliśmy 1.12%. Zresztą z reguły było to trochę mniej w latach 2009-2015 niż 1.2% PKB. Pragnę podkreślić, że wliczam tutaj środki europejskie, które

w ostatniej dekadzie stanowią zwykle około 1/5 przekazywanych środków. Wykorzystywałem tutaj dane odnoszące się do tzw. działów budżetowych.

Cóż zatem możemy prognozować z tego wspomnianego wyżej zapomnienia premiera? Przyszłość pokaże, ale to się jednak zdarzyło po raz pierwszy po 1989 roku. Oby nie był to proroczy zły znak.

Projekt budżetu złożony przez nowy rząd przewiduje w roku 2024 kwotę prawie 38 mld zł (minister Gzik na posiedzeniu Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, omawianym niżej, podawał liczby, które sumowały się do nieco mniejszej kwoty) w dziale budżetowym 730, to jest nieco ponad 1% prognozowanego PKB. Finansowanie mierzone w proporcji do PKB jest zatem znacznie mniejsze niż w latach poprzednich, ale wynika to w jakiejś mierze ze znacznego zmniejszenia napływu środków europejskich. Za to – jak akcentował wiceminister Gzik na spotkaniu Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, które odbyło się 28 grudnia 2023 roku – „Należy podkreślić, iż w ramach tego strumienia finansowania zostały zabezpieczone środki na wzrost wynagrodzeń w uczelniach w kwotach odpowiadających 30% wartości w funduszu płac nauczycieli akademickich oraz 20% w funduszu płac pracowników niebędących nauczycielami akademickimi z 2022 r., oraz na wzrost subwencji dla instytutów Polskiej Akademii Nauk”. (Uwaga: Cytat ten i wszystkie następne pochodzą z pełnego zapisu przebiegu posiedzenia **Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 3)** z dnia 28 grudnia 2023 r.)

Kolega Marek Kisilowski (wiceprzewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”) przytomnie zauważył na wspomnianym posiedzeniu KENiM:

„Mam pytanie bardziej merytoryczne do tych zapowiedzi pana ministra dotyczących podwyżki wynagrodzeń. Czy Ministerstwo ma już koncepcję, jak doprowadzić do tego, żeby pieniądze przekazane rektorom zostały wydane na podwyżki? Ponieważ w dotychczasowej praktyce rektorzy dostają zwiększone subwencje, natomiast wcale nie wypłacają ich na podwyżki. Ponieważ w dotychczasowej praktyce, po wprowadzeniu ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, uczelnie, rektorzy dostają zwiększone subwencje, natomiast wcale nie wypłacają ich na podwyżki. Mamy uczelnie, w których wydano pieniądze na podwyżki na inne cele.”

Odpowiedź wiceministra Gzika była raczej wymijająca. Oto najistotniejszy fragment:

„Jak państwo doskonale wiecie, my tego nie kontrolujemy, raczej nie planujemy wchodzić w autonomię uczelni, ingerować w to, jak rektorzy zdecydują o podziale środków. Uczestniczą w dialogu z władzami rektorskimi i ostatecznie ustalają algorytm środków i to, w jakim zakresie i na jakim poziomie trafią do poszczególnych zaszerogowań, bo mamy profesorów, adiunktów, asystentów, doktorantów.”

Zaskoczyła mnie dyskusja – a raczej jej faktyczny brak – dotycząca finansowania edukacji na poziomie elementarnym i średnim. Minister Joanna Mucha podawała różne liczby dotyczące finansowania bezpośredniego przez Ministerstwo (jak rozumiem), tymczasem edukacja jest finansowana głównie poprzez dotację dla samorządów. Jest tam pozycja: „Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego”, w ramach której dystrybuuje się ponad 95% wsparcia dla edukacji – prawie 88 mld złotych w roku bieżącym. Zdziwiło mnie, że nikt z obecnych na posiedzeniu KENiM nie zapytał o tę najistotniejszą w końcu drogę finansowania edukacji.

Jest za wcześnie, by przewidywać możliwości działania KSN NSZZ „Solidarność” w nowej konfiguracji politycznej. Rząd Donalda Tuska zaangażował się w szereg bezprawnych czy pozaprawnych działań – zmiana władz mediów publicznych, zmiany w prokuraturze, próby ograniczenia kompe-

tencji prezydenta RP. Zapowiadane są bezprawne zmiany w Trybunale Konstytucyjnym, Sądzie Najwyższym i Krajowej Radzie Sądownictwa. Być może dojdzie do weryfikacji kilku tysięcy sędziów. Obserwujemy faktyczny bunt – niektórzy mówią o puczu – znacznej części środowisk prawniczych, w tym także prawników uniwersyteckich. Wszystko to sprawia, że niejasne stają się możliwości działania związków zawodowych. Sądzę, że KSN NSZZ „Solidarność” może tu jednak coś zrobić. Wydaje mi się, że konieczne są dyskusje w uniwersytetach, w których nasi koledzy z wydziałów prawa powinni wyjaśnić swoje motywacje. Sądzę, że nie odmówią. „Solidarność” uniwersytecka jest naturalnym kandydatem do organizacji takich debat.

Jeśli jednak przyjąć optymistycznie, że najbliższe lata będą jakąś tam kontynuacją III RP, bez tych bezprawnych działań, które obserwujemy, to byłbym skłonny wierzyć, że perspektywy dla KSN nie są złe. Obecny rząd pretenduje do monopolistycznego reprezentowania mądrych i świątłych Europejczyków, ludzi racjonalnych i nieomylnych. Taki rząd musi się obawiać krytyki i protestów ze strony środowisk uniwersyteckich, bo to może podważyć przeświadczenie wyborców o monopolu na mądrość i świątowość. Przerabialiśmy to już w latach 2010-2012, gdy niewielkie, kilkudziesięcioosobowe pikiety przed Audytorium Maximum UJ przyciągały uwagę wszystkich mediów elektronicznych. Pikietowaliśmy wtedy podczas inauguracji roku akademickiego, na które przyjeżdżali ówcześni promineneci – minister Barbara Kudrycka, prezydent Bronisław Komorowski, a nawet sam premier Donald Tusk. Tego typu wydarzenia obsługiwali z reguły młodzi dziennikarze, mocno skonfundowani sytuacją; wielu szczerze próbowało się dowiedzieć, o co nam chodzi. Pamiętam młodą panią, która przedstawiła się jako dziennikarka krakowskiego oddziału „Gazety Wyborczej” i powiedziała, że chciałaby przeprowadzić ze mną dłuższy wywiad. Po czym dodała, że musi jednak zapytać o zgodę centralę w Warszawie i poprosiła o numer mojego telefonu. Nigdy nie zadzwoniła, ale sam fakt zaistnienia takiej sytuacji uważam za znaczący. Namawiam obecne przywództwo KSN NSZZ „Solidarność” do powrotu do metod działania z lat 2010 – 2012.

Edward Malec

Autor tego tekstu, emerytowany profesor honorowy (wcześniej zwyczajny) Uniwersytetu Jagiellońskiego, był przewodniczącym KSN NSZZ „Solidarność” w latach 2010 - 2014.

DZIAŁANIA KRAJOWEJ SEKCJI NAUKI

**Komunikat z posiedzenia
Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
w Katowicach
posiedzenie w systemie hybrydowym, 11.12.2023 r.**

W posiedzeniu Prezydium KSN NSZZ „Solidarność” wzięło udział 9 członków Prezydium, 2 członków Komisji Rewizyjnej oraz pracownicy biura KSN. Posiedzenie miało formę spotkania hybrydowego.

Prezydium dyskutowało na następujących sprawach:

1. Kol. B. Dołęga poinformował, że zgodnie z zwyczajem, w grudniu na posiedzenie Rady Głównej zapraszani są kierownicy departamentów Ministerstwa EiN, którzy przedstawiają krótkie sprawozdanie za miniony rok. Poinformował o różnych problemach, które występujących przy rozliczaniu wynagrodzeń tych pracowników, którzy biorą udział w grantach i są zatrudniani na etatach grantowych lub wynagradzani w formie dodatku do wynagrodzenia. Zasygnalizował, aby zainteresować się tą sprawą ponieważ w wielu grantach nie można wykorzystać zaplanowanych środków na wynagrodzenia ze względu na zbyt niskie stawki godzinowe.
2. Kol. E. Żurawska poinformowała, że w ramach posiedzenia Rady w Katowicach odbędzie się Msza Św. w Kościele Mariackim. Jedną z intencji będzie odprawiana za spokój duszy naszego Kolegi śp. Janusza Sobieszczańskiego, którego pogrzeb odbył się 4 grudnia w Warszawie. Przewodniczący KSN przypomniał, że śp. Janusz Sobieszczański został w dniu pogrzebu pośmiertnie odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę.
3. Przewodniczący KSN kol. D. Szczukocki potwierdził, że uczelnie łódzkie zorganizują Forum Uczelni Polskich w dniach 11-14 kwietnia 2024 r. Na ten termin zostało już zarezerwowane Centrum Konferencyjne Uniwersytetu Łódzkiego, jako miejsce obrad oraz noclegów.
4. Przewodniczący D. Szczukocki podjął dyskusję dotyczącą funkcji redaktora naczelnego biuletynu *Wiadomości KSN*, po śmierci J. Sobieszczańskiego, dotychczasowego redaktora naczelnego. Zdaniem Przewodniczącego oraz innych członków Prezydium najlepszą kandydatką jest kol. Małgorzata Kaczyńska, która pełniła de facto funkcję zastępcy redaktora naczelnego. Prezydium postanowiło, że Przewodniczący KSN zarekomenduje Radzie kol. M. Kaczyńską jako redaktora naczelnego *Wiadomości KSN*.
5. Prezydium dyskutowało nad ustaleniem terminów posiedzenia Prezydiów oraz Rad KSN w pierwszym półroczu 2024 roku. Zaproponowano: posiedzenia Prezydium – 29.02.2024 r. (zdalnie), 11.04.2024 r. (w Łodzi), 06.06.2024 r. (zdalnie); posiedzenia Rady KSN – 01.03.2024 r. (w Warszawie), 12.04.2024 r. (w Łodzi), 07.06.2024 r. (w Warszawie).

Opracowanie: M. Sapor, M. Kaczyńska

**Komunikat z posiedzenia
Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
Katowice, 12-13.12.2023 r.**

W dniu 12 grudnia 2023 r. Rada KSN NSZZ „Solidarność” obradowała w Katowicach na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego. Obecnych było 17 członków Rady, 3 członków Komisji Rewizyjnej KSN, 2 pracownicy biura KSN oraz zaproszeni goście.

Obrady Rady KSN poprzedziły wydarzenia Śląskiego Festiwalu Nauki, który w dniach 9-11 grudnia 2023 r. odbywał się na Uniwersytecie Śląskim.

Uczestników obrad przywitał przewodniczący Komisji Uczelnianej NSZZ „Solidarność” przy Uniwersytecie Śląskim kol. Krzysztof Pszczółka.

W pierwszej części spotkania uczestniczyli goście: prorektor Uniwersytetu Śląskiego prof. Michał Daszykowski, Dziekan Wydziału Humanistycznego prof. dr hab. Adam Dziadka, Dyrektor Szkoły Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. Jolanta Tambor, Prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego Uniwersytetu Śląskiego i jednocześnie wiceprezes Rady Szkolnictwa Wyższego ZNP Aneta Trojanowska, zastępca Przewodniczącego Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty Lesław Ordon, wiceprezes Sieci Badawczej Łukasiewicz dr Remigiusz Kopoczka. W tej części spotkania uczestniczyli także studenci zagraniczni kursu przygotowawczego prowadzonego przez Szkołę Języka i Kultury Polskiej, studiujący na UŚ, którzy nie posiadają statusu studentów.

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność” Dominik Szczukocki otworzył posiedzenie Rady KSN. Na wstępie poprosił zebranych, aby minutą ciszy uczcić pamięć śp. kol. Janusza Sobieszkańskiego, który zmarł 16 listopada br., wieloletniego przewodniczącego KSN NSZZ „S”, Honorowego Przewodniczącego KSN NSZZ „S”, a w ostatnich latach Redaktora Naczelnego Wiadomości KSN.

Prorektor UŚ prof. Michał Daszykowski powitał uczestników spotkania w imieniu JM Rektora UŚ. W krótkich słowach przedstawił dwie refleksje – pierwszą, jakie środki przeznaczane są w Polsce na dydaktykę i naukę, i na ile racjonalnie są one inwestowane oraz drugą – czyja jest nauka?

Dziekan Wydziału Humanistycznego UŚ, który witając zebranych wyraził zadowolenie, że obrady Rady KSN odbywają się na tym Wydziale i życzył owocnego spotkania.

Następnie głos zabrał zastępca Przewodniczącego Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty Lesław Ordon. Odniósł się do problemów finansowych występujących w oświacie i nauce. Podkreślił, że w ostatnich latach obserwujemy generalnie zwiększenie nakładów na edukację i naukę, ale ciągle te środki są niewystarczające, nie tylko na wynagrodzenia. Wyraził zadowolenie, że posiedzenie Rady KSN odbywa się w Katowicach i życzył owocnych obrad.

W dalszej kolejności, głos zabrała p. Aneta Trojanowska, Prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego Uniwersytetu Śląskiego i jednocześnie wiceprezes Rady Szkolnictwa Wyższego ZNP. Podkreśliła dobrą współpracę ZNP z NSZZ „Solidarność” w Uniwersytecie Śląskim. Potwierdziła, że w chwili obecnej najważniejszą sprawą jest zwiększenie finansowania dla szkolnictwa wyższego i nauki.

Dyrektor Szkoły Języka i Kultury Polskiej prof. Jolanta Tambor przedstawiła sytuację studentów-obcokrajowców, którzy przyjeżdżają do Polski na studia, ale w okresie trwania kursów przygotowawczych nie posiadają statusu studenta. To stwarza dla nich różne problemy. Zwróciła się do Rady KSN, aby skierować do MNiSW wnioski w celu przywrócenia im statusu studentów roku zerowego.

Wiceprezes Sieci Badawczej Łukasiewicz dr Remigiusz Kopoczka przypomniał krótko historię powołania Sieci Łukasiewicz, która spowodowała wyrównanie szans rozwoju różnych instytutów, wymusiła konsolidację niektórych instytutów zachowując substancję badawczą ludzką i sprzętową. Podkreślił duże znaczenie działalności komercyjnej w dochodach instytutów wchodzących w skład sieci. Przedstawił najbardziej znaczące kierunki działalności instytutów o znaczeniu międzynarodowym.

W części roboczej posiedzenia przedstawione zostały bieżące działania Prezydium Rady i poszczególnych Komisji oraz odbyła się dyskusja i wymiana informacji dotycząca sytuacji finansowej w uczelniach i instytutach badawczych, w tym:

1. Po śmierci kol. Janusza Sobieszczańskiego, który był w ostatnich 13 latach Redaktorem Naczelnym „Wiadomości KSN”, Przewodniczący KSN zaproponował na tę funkcję kol. Małgorzatę Kaczyńską, która jest członkiem zespołu redakcyjnego. Kol. Małgorzata Kaczyńska zgodziła się przyjąć funkcję redaktora naczelnego „Wiadomości KSN”. Kol. Przewodniczący zaapelował o wsparcie kol. M. Kaczyńskiej w tej aktywności.
2. Odbyło się posiedzenie Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (7.12.2023), w którym udział wzięli Przew. KSN D. Szczukocki oraz z-ca Przew. B. Dołęga, podczas którego Przewodniczący poszczególnych Komisji RGNiSzW przekazali informacje z działań za 2023 r., Dyrektorzy departamentów MEiN poinformowali o zmianach w systemie szkolnictwa wyższego i nauki w 2023 r., o stanie finansowania uczelni wyższych oraz instytutów badawczych w roku 2023, w tym o podwyższeniu wynagrodzeń oraz o uzyskanych uprawnieniach przez jednostki naukowe do nadawania stopni doktora oraz doktora habilitowanego. Rada zaopiniowała także dokument „Polityka otwartego dostępu do danych badawczych finansowanych ze środków publicznych”.
3. Informacje odnośnie szkoleń organizowanych przez KSN przekazał kol. Krzysztof Pszczołka. KSN kontynuuje szkolenia dla członków związku. Ostatnie szkolenie, odbyło się 6.12.2023 roku i było poświęcone zjawisku mobbingu w miejscu pracy. Najbliższe szkolenie odbędzie się 10 stycznia 2024 r. i będzie poświęcone „Molestowaniu seksualnemu w środowisku pracy, aspektem prawnym i psychologicznym”. Natomiast w marcu br. planowane jest szkolenie dotyczące dyskryminacji w szkolnictwie wyższym, a w późniejszym czasie, dotyczące ZFŚS. Kol. Przewodniczący KSN D. Szczukocki poinformował, że również Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty organizuje szkolenia, których tematyka poświęcona jest bardziej problemom występujących w oświacie. W marcu 2024 roku KSNiO planuje szkolenie dotyczące Zakładowemu Funduszowi Świadczeń Socjalnych, które dotyczy pracowników całego Sekretariatu.
4. Dr Remigiusz Kopoczka, wiceprezes Sieci Badawczej Łukasiewicz przedstawił krótko sytuację w instytutach badawczych należących do Sieci Łukasiewicz dotyczącą istniejących i zawieranych umów o pracę, uzwiązkowienia, uzgadniania regulaminów pracy, regulaminów wynagradzania, pozyskiwania środków finansowych, prowadzonych prac badawczo-rozwojowych. Podkreślił,

że każda jednostka wchodząca w skład Sieci posiada własną specyfikę w zakresie ww. zagadnień, w tym własnych ekspertów, unikalną aparaturę badawczą. Zasygnalizował, że struktura związkowa w „Solidarności” nie jest dostosowana do takiej instytucji jak Sieć Łukasiewicza, do której należy ponad 20 instytutów badawczo-rozwojowych.

5. Zgłoszono postulat braku dyskusji dotyczącej utraty demokracji w uczelniach w wyniku przyjęcia Ustawy 2.0.
6. Uczestnicy spotkania zasygnalizowali, aby zorganizować seminarium poświęcone sztucznej inteligencji i jej roli we współczesnym świecie.
7. Informacje dotyczące Forum Uczelni Polskich (FUP) – kol. D. Szczukocki poinformował, że FUP, odbędzie się w Łodzi w dniach 11-14 kwietnia 2024r. Kol. M. Sawicki poinformował, że w najbliższych dniach do wszystkich jednostek należących do KSN zostanie rozesłany Komunikat dotyczący wstępnego programu oraz kosztów uczestnictwa.
8. Ustalono terminy posiedzeń Rady w pierwszym półroczu 2024 r. które zostaną ogłoszone na stronie www.solidarnosc.org.pl/ksn w zakładce kalendarium.

W godzinach popołudniowych, uczestnicy posiedzenia Rady wzięli udział w promocji książki o historii „Solidarności” w Uniwersytecie Śląskim pt. „A źródło wciąż bije ...”, której współautorką jest kol. Ewa Żurawska, była przewodnicząca Komisji Zakładowej NSZZ „S” w Uniwersytecie Śląskim, a obecnie członek Komisji Rewizyjnej KSN NSZZ „Solidarność”.

W dniu następnym, tj. 13 grudnia 2023 r. członkowie Rady KSN NSZZ „S” wzięli udział w Mszy Św. poświęconej pamięci ofiar stanu wojennego w 42. rocznicę ogłoszenia, a następnie udali się pod pomnik poległych górników kopalni Wujek, gdzie złożyli kwiaty i uczcili pamięć ofiar, wspominając tragiczne wydarzenia 1981 roku.

Na zakończenie pobytu na UŚ, uczestnicy obrad zwiedzili Muzeum kopalni Wujek – Śląskie Centrum Wolności i Solidarności.

Organizatorem spotkania Rady KSN była Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Śląskiego. Za zorganizowanie tego spotkania wszyscy uczestnicy składają serdeczne podziękowania.

Opracowanie: M. Sapor, M. Kaczyńska

Pomnik ku czci górników kopalni „Wujek” poległych 16 grudnia 1981 roku.
Delegacja KSN NSZZ „Solidarność” składa kwiaty – Katowice 13.12.2023 r. fot. Marek Sawicki

Posiedzenie Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży

W dniu 28 grudnia 2023 r. odbyło się ostatnie w kończącym się roku kalendarzowym posiedzenie Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Głównym zadaniem Komisji było rozpatrzenie i zaopiniowanie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2024 w zakresie finansów dla szkolnictwa wyższego i nauki, agencji NCN i NCBiR oraz pozostałych instytucji finansowanych na podstawie ustawy budżetowej.

KSN NSZZ „Solidarność” reprezentował kol. Marek Kisilowski.

Kol. Marek Kisilowski zapytał, czy ministerstwo ma koncepcję, jak doprowadzić do tego, żeby pieniądze przekazane rektorom zostały wydane na podwyżki. Niestety, wiceminister, powołując się na autonomię uczelni, powiedział, że Ministerstwo nie będzie ingerować w sposób podziału tych środków na uczelniach.

Budżet nauki i szkolnictwa wyższego przedstawił sekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Marek Gzik podkreślając, że w budżecie zostały zabezpieczone środki na wzrost wynagrodzeń w uczelniach w kwotach odpowiadających 30% wartości w funduszu płac nauczycieli akademickich oraz 20% w funduszu płac pracowników niebędących nauczycielami akademickimi w odniesieniu **do płac na 31.12.2022 r.**

Należy przypomnieć, że w 2023 r. były dwie podwyżki o łącznej wysokości około 12.2%.

W związku z tym, że podwyżka wynagrodzeń w 2023 r. nie została uwzględniona w planowanym w roku 2024 wzroście wynagrodzeń, tak więc faktyczna podwyżka wynagrodzeń w 2024 r. w odniesieniu do płac na dzień 31.12.2023 r. będzie niższa niż zapowiadana odpowiednio o 30% i 20%.

/M.S/

Spotkanie Prezydium KSN NSZZ „Solidarność” z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Na dzień 7 lutego zaplanowane było spotkanie Prezydium KSN NSZZ „Solidarność” z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego Dariuszem Wiczorkiem.

Niestety, w dzień poprzedzający, spotkanie zostało odwołane, ponieważ Pan Minister miał w tym samym czasie inne ważne spotkanie.

Do spotkania doszło w poniedziałek 12 lutego 2024 r. Poniżej załączono Komunikat z tego spotkania.

Wcześniej, bo w styczniu br. Minister spotkał się z Prezydium Rady Szkolnictwa Wyższego ZNP.

/M.S/

**Komunikat ze spotkania Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego Dariuszem Wieczorkiem
Warszawa, 12.02.2024 r.**

W dniu 12 lutego 2024 r. przedstawiciele Rady KSN NSZZ „Solidarność” spotkali się z Ministrem Dariuszem Wieczorkiem. Ze strony KSN w spotkaniu udział wzięli: Przewodniczący KSN Dominik Szczukocki, zastępcy przewodniczącego: Maria Sapor, Bogusław Dołęga, Marek Kisilowski, Krzysztof Pszczółka oraz sekretarz Marek Sawicki. Spotkanie miało charakter roboczy. Krajowa Sekcja Nauki przedstawiła Panu Ministrowi szereg problemów, które powinny być w najbliższym czasie przedmiotem wspólnych działań. Najważniejsze z nich zostały przedstawione poniżej.

1. Sprawa demokracji wspólnot akademickich w tym m.in. zwiększenie roli senatów, wyłanianie władz uczelni przez społeczność akademicką w demokratycznych wyborach, zarządzanie kolegialne, itp. Zaproponowano pilne utworzenie ministerialnego zespołu z udziałem przedstawicieli związków zawodowych, który opracuje propozycje zmian do ustawy PSWiN.
2. W związku z planowanym w 2024 r. wzrostem wynagrodzeń pracowników, uczelnie otrzymają zwiększone subwencje. Aby możliwie skutecznie zrealizować obiecane przez rząd podwyżki, KSN zwróciła się z prośbą do Pana Ministra o wskazanie rektorom poszczególnych uczelni wysokości środków przeznaczanych wyłącznie na podwyżki wynagrodzeń zasadniczych oraz przypomnienie, że podział tych środków musi odbywać się w uzgodnieniu z działającymi w uczelni związkami zawodowymi. Dotyczy to również uczelni podległych innym ministerstwom (m.in. zdrowia, kultury, infrastruktury). Działanie to spowodowane jest tym, że podczas podwyższania wynagrodzeń w 2023 r., część rektorów nie przeznaczyła należnych środków na wzrost wynagrodzeń pracowników, lecz na inne cele. Jednocześnie KSN podkreśliła, że jest przeciwna różnicowaniu wysokości proponowanych podwyżek dla nauczycieli i pozostałych pracowników naszego sektora i stoi na stanowisku, że podwyżki powinny w tym roku wynieść dla wszystkich pracowników szkolnictwa wyższego i nauki co najmniej 30%. Ponadto środki na podwyżki powinny być naliczane w stosunku do wynagrodzeń w 2023 r., a nie jak jest planowane w stosunku do 2022 r.
3. Przywrócenie prawa do zawierania ponadzakładowych układów zbiorowych pracy w szkolnictwie wyższym, co byłoby spełnieniem zapisów Europejskiej Karty Naukowca.
4. KSN zwróciła uwagę Ministrowi, że majątek publicznej szkoły wyższej nie może być oddany rektorowi w jednoosobowy, niekontrolowany zarząd. Publiczny majątek winien być chroniony, a Rząd RP jest odpowiedzialny za właściwą jego ochronę.
5. Kształcenie w uczelniach – docenienie roli pracy dydaktycznej, podnoszenie jakości kształcenia oraz uzyskiwanych efektów kształcenia. KSN podkreśliła potrzebę wspierania badań i publikacji w obszarze metodyki kształcenia dorosłych oraz prezentacji efektów badań nad kształceniem i dydaktyką w szkolnictwie wyższym, a także konieczność odbudowania autorytetu naukowca w społeczeństwie.

Spotkanie przebiegało w atmosferze zrozumienia diskutowanych problemów. Strony zadeklarowały wolę współpracy oraz dalszych spotkań.

Szkolenia organizowane przez Krajową Sekcję Nauki

W styczniu 2024 r. odbyło się szkolenie „Molestowanie seksualne w środowisku pracy, aspekty prawne i psychologiczne”. Tematyka szkolenia obejmowała: omówienie definicji molestowania seksualnego zawartej w kodeksie pracy oraz przykładów z orzecznictwa Sądu Najwyższego, a także psychologiczne aspekty molestowania seksualnego i porównanie go z innymi formami przemocy w pracy. Uczestnicy szkolenia uzyskali wiedzę i kompetencje w zakresie reagowania na skargę na molestowanie seksualne, prowadzenia rozmowy z osobą doświadczającą molestowania seksualnego, mieli również możliwość zapoznania się z procedurą postępowania w sprawie zgłoszenia molestowania seksualnego, prowadzenie postępowania wyjaśniającego.

MOLESTOWANIE SEKSUALNE

W ŚRODOWISKU PRACY
ASPEKTY PRAWNE
I PSYCHOLOGICZNE

DR KAROLINA CZAPSKA-MAŁECKA

10.01.2024

GODZ. 9:00-12:15

szkolenie online - platforma ClickMeeting

[ZAREJESTRUJ SIĘ](#)

NSZZ
SOLIDARNOŚĆ
KRAJOWA SEKCJA NAUKI

Prowadzący:

– **dr Karolina Czapska-Małicka**, z wykształcenia jest psychologiem i doktorem nauk prawnych. Zarówno w działalności zawodowej, jak i naukowej zajmuje się przede wszystkim zagadnieniami związanymi z tematyką pracy i relacji pracowniczych – z perspektywy prawnej i psychologicznej.

ZE STRONY KOMISJI KRAJOWEJ NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

www.solidarnosc.org.pl

Stanowisko KK NSZZ „S” nr 1/24 ws. łamania praworządności

30.01.2024 r.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” wyraża zdecydowany sprzeciw i oburzenie wobec dokonywanych w ostatnich tygodniach pozaprawnych działań przedstawicieli Rządu premiera Donalda Tuska.

Jednym z takich działań było siłowe przejęcie mediów publicznych. NSZZ „Solidarność” uznaje prawo demokratycznie wybranej większości do wprowadzania zmian, w tym zmian personalnych, jednak muszą się one odbywać w zgodzie z obowiązującym prawem, przede wszystkim na drodze zmian legislacyjnych.

Działania Rządu wobec mediów publicznych są w naszej ocenie przejawem jawnego łamania polskiego porządku prawnego, mogącym prowadzić do anarchii i psucia państwa oraz stanowią groźny precedens wobec innych planów koalicji rządzącej. Pozaprawne działania Rządu, a także sposób ich realizowania – w szczególności wyłączenie sygnału telewizyjnego – przywodzą na myśl obrazy z jak-

że tragicznych dla Polski wydarzeń grudnia 1981 roku. NSZZ „Solidarność”, który wywalczył Polsce niepodległość i demokrację, ma silny mandat to tego, by stać na straży polskiej praworządności. Dlatego zdecydowanie opowiadamy się po stronie litery prawa i apelujemy do premiera Donalda Tuska, by zaprzestał niezgodnych z nią działań.

Z niepokojem przyjmujemy również zapowiedzi likwidacji kolejnych instytucji, w tym Instytutu Pamięi Narodowej. Podkreślamy z całą mocą, że nigdy nie będzie naszej zgody na likwidację Instytutu, który przyczynia się w tak dużym stopniu do odkrywania i utrwalania prawdy o historii Polski, również historii Solidarności.

W związku z powyższym żądamy, aby konieczne działania legislacyjne, niezbędne do wprowadzania zmian, do których koalicja rządowa otrzymała od społeczeństwa demokratyczny mandat, odbywały się w zgodzie z Konstytucją, a także we współpracy z Prezydentem RP, który również taki mandat demokratyczny otrzymał.

Rada Dialogu Społecznego

25 stycznia Prezydent Andrzej Duda zwołał pierwsze posiedzenie RDS, na które nie przyszli przedstawiciele Rady Ministrów wskazani przez Prezesa Rady Ministrów, by odebrać swoje powołania do Rady Dialogu Społecznego.

Jednakże 30 stycznia 2024 r. większość przedstawicieli strony rządowej pojawiła się w Pałacu Prezydenckim, aby odebrać swoje powołania do Rady Dialogu Społecznego.

fot. prezydent.pl

Członkami statutowymi Rady Dialogu Społecznego są przedstawiciele: rządu, reprezentatywnych organizacji związkowych oraz reprezentatywnych organizacji pracodawców.

Reprezentatywne organizacje związkowe:

- NSZZ „Solidarność”
- Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
- Forum Związków Zawodowych

Reprezentatywne organizacje pracodawców:

- Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
- Konfederacja „Lewiatan”
- Związek Rzemiosła Polskiego,
- Związek Pracodawców Business Centre Club
- Związek Przedsiębiorców i Pracodawców
- Federacja Przedsiębiorców Polskich (przedstawiciele organizacji FPP zostali powołani przez Prezydenta RP w skład RDS w dniu 25.01.2021 r.)

Przedstawiciele Rady Ministrów, wskazani przez Prezesa Rady Ministrów:

- Agnieszka Dziemianowicz-Bąk - Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
- Borys Budka - Minister Aktywów Państwowych
- Dariusz Klimczak - Minister Infrastruktury
- Marcin Kierwiński - Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
- Izabela Leszczyna - Minister Zdrowia
- Barbara Nowacka - Minister Edukacji
- Dariusz Wieczorek - Minister Nauki
- Andrzej Domański - Minister Finansów
- Paulina Henning-Kłoska - Minister Klimatu i Środowiska
- Krzysztof Hetman - Minister Rozwoju i Technologii
- Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz - Minister Funduszy i Polityki Regionalnej
- Marzena Okła-Drewnowicz - Minister do spraw Polityki Senioralnej
- Katarzyna Kotula - Minister do spraw Równości

Przedstawiciele strony rządowej, wskazani przez Prezesa Rady Ministrów:

- Hanna Majszczyk - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów odpowiedzialna za budżet
- Sebastian Gajewski - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej odpowiedzialny za dialog społeczny

Z głosem doradczym przedstawiciele:

- Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
- Prezesa Narodowego Banku Polskiego
- Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego
- Głównego Inspektora Pracy

Spotkanie Prezydenta RP z Komisją Krajową NSZZ „Solidarność”

W Pałacu Prezydenckim 30 stycznia 2024 r. Prezydent Andrzej Duda spotkał się z Komisją Krajową NSZZ „Solidarność”. Celem spotkania było podsumowanie umowy programowej pomiędzy Prezydentem a „Solidarnością” oraz omówienie bieżącej sytuacji w kraju.

„Dzisiaj jest bardzo potrzebne, aby „Solidarność” nadal stała na straży demokracji, aby polska demokracja w jak najlepszym stanie przetrwała również zmiany władzy w Polsce” – mówił Prezydent Andrzej Duda, dodając, że to jest także jego zdanie jako Prezydenta RP. Prezydent podkreślał, że „Solidarność” jest symbolem; walczyła o godność, podstawowe prawa pracownicze, ale także o wolność.
fot. prezydent.pl

Oświadczenie Piotra Dudy, przewodniczącego KK NSZZ „Solidarność” ws. skandalicznych wypowiedzi na temat bł. ks. Jerzego Popiełuszki na antenie Radia Zet.

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy

Gdańsk, 22 stycznia 2023 r.

Przewodniczący Komisji Krajowej

Piotr Duda

Oświadczenie

Gdyby żył, bł. ks. Jerzy Popiełuszko kończyłby w tym roku 77 lat i byłby zapewne jednym z największych autorytetów moralnych współczesnej Polski. Jednak komunistyczni mordercy zdecydowali inaczej. Po propagandowym wstępie Jerzego Urbana, pod pseudonimem „Jan Rem”, kiedy to „Goebbels stanu wojennego” nazywał Msze za Ojczyznę „seansami nienawiści”, ks. Jerzy Popiełuszko został przez oprawców SB porwany i zamordowany. Zanim wrzucono go związanego do Wisły, był bestialsko torturowany. – Zawsze wydawało mi się, że jestem twardy, wytrzymały. Ale to, co wtedy ujrzałem, naprawdę mną wstrząsnęło – mówił później ksiądz Grzegorz Kalwarczyk.

Tym bardziej, dysponując choćby powierzchowną zdolnością do ludzkich odruchów, trudno zrozumieć, jak można z postaci męczennika, który oddał życie nie tylko za wiarę, ale również za niepodległość i wolność, szydzić tak, jak zrobili to dziennikarze Radia Zet Agnieszka Kołodziejska i Robert Karpowicz w audycji „Dej Suchara!”, która została ostatnio przypomniana przez internautów w mediach społecznościowych. Gdyby nie ludzie formatu bł. ks. Jerzego Popiełuszki, osoby takie jak wyżej wymienieni dziennikarze Radia Zet, nawet jeśli pracowałyby w mediach, zastanawiałyby się zapewne, czy wolno im użyć w tekście czy w audycji nazwiska „Jaruzelski”, żeby nie skończyć na dnie Wisły.

Ich wybryk wpisuje się niestety w grozę czasów, w których żyjemy. Czasów, w których rządzący zapowiadają przywrócenie wysokich emerytur funkcjonariuszom byłego aparatu bezpieczeństwa PRL. Czasów, w których kastruje się polską pamięć zbiorową poprzez likwidację archiwów i groźbę likwidacji Instytutu Pamięi Narodowej. Czasów, w których Jerzy Urban stał się dla wielu „sympatycznym, dowcipnym starszym panem”, a wręcz „autorytetem”. I czasów, w których elity medialne uznały za stosowne, by szydzić z wszelkich drogich Polakom symboli.

25 sierpnia 2014 roku Watykan z upoważnienia Papieża Franciszka Dekretem Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów ustanowił bł. ks. Jerzego Popiełuskę patronem NSZZ „Solidarność”. To my, Solidarność, czujemy się strażnikami pamięci o księdzu Jerzym. O Jego dobre imię walczyliśmy zawsze. Robimy to również teraz, w roku 2024, który został ogłoszony przez ubiegłoroczny Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” Rokiem bł. ks. Jerzego Popiełuszki. Mamy również moralne prawo do oceny i krytyki opisanego wyżej i każdego następnego podobnego „wybryku” dziennikarzy.

Męczeństwo bł. ks. Jerzego Popiełuszki stanowi dziś fundament wolnej Polski. Ciągłe jeszcze, pomimo wspomnianej wyżej grozy czasów, stanowi fundament tożsamości wolnych Polaków. I zawsze będzie stanowiło fundament, na którym zbudowana została Solidarność, do etosu której odwołują się podobno również obecne elity medialne.

Dlatego nie ma naszej zgody na tego typu „żarty” wykraczające poza najbardziej liberalnie nakreślone granice człowieczeństwa. To barbarzyńskie „wybryki” ujawniające rzeczywistą naturę „uśmiechniętych elit”. I dlatego żądamy przeprosin na antenie Radia Zet oraz wyciągnięcia z tej sytuacji wniosków na przyszłość.

Uchwała KK nr 1/24 ws. poparcia rolniczych protestów

Uchwała KK

nr 1/24

ws. poparcia rolniczych protestów

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” wyraża pełne poparcie dla rolniczych protestów, których bezpośrednią przyczyną jest popierana przez polski rząd błędna polityka Unii Europejskiej. Uznajemy bunt rolników za całkowicie uzasadniony zarówno w zakresie handlu płodami rolnymi z Ukrainą, jak i szerzej w ramach forsowanego przez Komisję Europejską „Zielonego Ładu”.

„Solidarność” niezmiennie od kilkunastu lat i jako pierwsza tak duża organizacja społeczna w Polsce, ostrzega przed szkodliwymi skutkami unijnej polityki klimatycznej. Wielokrotnie jako przedstawiciele pracowników wskazywaliśmy, że ta zębna polityka jest zagrożeniem dla polskiej energetyki, polskiego przemysłu energochłonnego oraz polskiego przemysłu spożywczego, w tym rodzimego rolnictwa. Przewidywaliśmy, że jej skutkiem będzie zapaść gospodarcza, ubóstwo energetyczne społeczeństwa, likwidacja setek tysięcy miejsc pracy w przemyśle i usługach, brak suwerenności energetycznej oraz załamanie bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa żywnościowego.

Dzisiaj po radykalnym wzroście cen energii, m.in. za sprawą spekulacyjnego systemu ETS, przyszedł czas na rolnictwo, które w całej Unii Europejskiej jest w naszej ocenie przeznaczone do likwidacji. W kolejce jest energetyka, przemysł, a tym samym niezależność i suwerenność Polski oraz całej Europy.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” postanawia udzielić czynnego wsparcia rolniczym protestom i włączyć się w ich organizację, wykazując wspólnotę interesu pracowników i rolników w przeciwstawieniu się chorej, szalonej polityce oderwanych od rzeczywistości unijnych elit. Tak jak protestujące organizacje rolnicze, tak i my reprezentanci pracowników - żądamy od polskich władz działań w interesie Polski i polskich obywateli oraz przeciwstawienia się na forum międzynarodowym unijnej polityce klimatycznej, niszczącej polską i unijną gospodarkę.

Gdańsk, 22 lutego 2024 r.

Komisja Krajowa
NSZZ „Solidarność”

PRZEWODNICZĄCY
KK NSZZ „Solidarność”
Piotr Duda

ZE STRONY MINISTERSTWA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

<https://www.gov.pl/web/nauka>

Podział Ministerstwa Edukacji i Nauki od 1 stycznia 2024 r.

1 stycznia 2024 r. nastąpił podział Ministerstwa Edukacji i Nauki na dwa odrębne resorty – Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 16 grudnia 2023 r. Ministerstwo Edukacji Narodowej powstało w drodze

przekształcenia dotychczasowego Ministerstwa Edukacji i Nauki. Resortem kieruje Minister Edukacji Barbara Nowacka. Siedzibą urzędu jest gmach w al. Szucha 25. Z kolei nowo utworzonym Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego pokieruje dotychczasowy Minister Nauki Dariusz Wieczorek. Siedziba resortu mieści się w Warszawie przy ul. Wspólnej 1/3.

- [Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2023 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Edukacji Narodowej](#)
- [Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2023 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego](#)

NCBR będzie podlegać ministrowi nauki

26.01.2024 r. Sejm przyjął rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju oraz ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ([Druk nr 171](#)). Zmiany przewidują przywrócenie nadzoru ministra nauki nad NCBR oraz doprecyzowanie zasad powoływania przez centrum spółek prawa handlowego.

06.02.2024 r. Ustawa została przyjęta przez Senat bez poprawek i przekazana Prezydentowi do podpisu. /red./

Nowi przedstawiciele w Radzie NAWA

02.02.2024 r. Wiceminister Andrzej Szeptycki wręczył powołania nowym przedstawicielom ministra nauki w Radzie Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Do Rady NAWA zostali powołani: dr Bartłomiej Nowak (wykładowca Akademii Finansów i Biznesu Vistula), który będzie pełnił również funkcję przewodniczącego, oraz dr hab. Adam Gendźwiłł (prof. Uniwersytetu Warszawskiego) wyznaczony na funkcję zastępcy przewodniczącego.

NSZZ „Solidarność” ogłosił rok 2024 rokiem bł. księdza Jerzego Popiełuszki. W 2024 roku przypada 40. rocznica męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki, heroicznego kapelana i patrona „Solidarności”. W związku z tą rocznicą na łamach „Wiadomości KSN” rozpoczynamy publikację tekstów kazań ks. Jerzego w cyklu „Modlitwa za Polskę – ks. Jerzy Popiełuszko”.

MODLITWA ZA POLSKĘ - KS. JERZY POPIEŁUSZKO

Homilia - Msza Święta za Ojczyznę 27 maja 1984 r.

„W dużej mierze sami jesteśmy winni naszemu zniewoleniu, gdy ze strachu albo dla wygodnictwa akceptujemy zło, a nawet głosujemy na mechanizm jego działania. Jeśli z wygodnictwa czy lęku poprzemy mechanizm działania zła, nie mamy wtedy prawa tego zła piętnować, bo my sami stajemy się jego twórcami i pomagamy je zalegalizować.

Egzamin z męstwa zdali robotnicy w sierpniu 1980 roku, a wielu z nich zdaje go nadal.

Okazali męstwo uczniowie szkoły w Miętnej, którzy odważnie stanęli w obronie krzyża Chrystusowego.

Egzamin z męstwa zdali w ostatnim czasie nasi więzieni bracia, którzy nie wybrali wolności za cenę zdrady swoich i naszych ideałów.

Niech na koniec będzie nam ostrzeżeniem wiadomość, że naród ginie, gdy brak mu męstwa, gdy oszukuje siebie mówiąc, że jest dobrze, gdy jest źle, gdy zadowala się tylko półprawdami.

Niech na co dzień towarzyszy nam świadomość, że żądając prawdy od innych, sami musimy żyć prawdą. Żądając sprawiedliwości, sami musimy być sprawiedliwi. Żądając odwagi i męstwa, sami musimy być na co dzień mężni i odważni.”

Szkoła w Miętnej w gminie Garwolin jest jedną z najstarszych szkół rolniczych w Polsce. Otwarcia Publicznej Szkoły Przysposobienia Rolniczego im. Stanisława Staszica dokonał Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Stanisław Wojciechowski 4 maja 1924 r.

W stanie wojennym Miętne stało się znane nie tylko w Polsce, ale również na świecie. Uczniowie Zespołu Szkół Rolniczych w Miętnej stanęli w obronie krzyży usuwanych z sal lekcyjnych. Spór z dyrekcją trwał od marca 1983 r. do kwietnia 1984 r. Długotrwałe protesty, a wreszcie strajk okupacyjny, zawieszenie pracy szkoły i powrót krzyża do szkoły – to chlubne karty w dziejach walki o godność człowieka.

Strajk zakończył się 6 kwietnia 1984 r. zawieszeniem krzyża w szkolnej bibliotece na mocy porozumienia między Episkopatem i Rządem. W wyniku wydarzeń część uczniów zaangażowanych w strajk nie mogła podjąć ponownie nauki w ZSR w Miętnej. Zredukowano również część etatów, w wyniku czego pracę straciło troje nauczycieli.

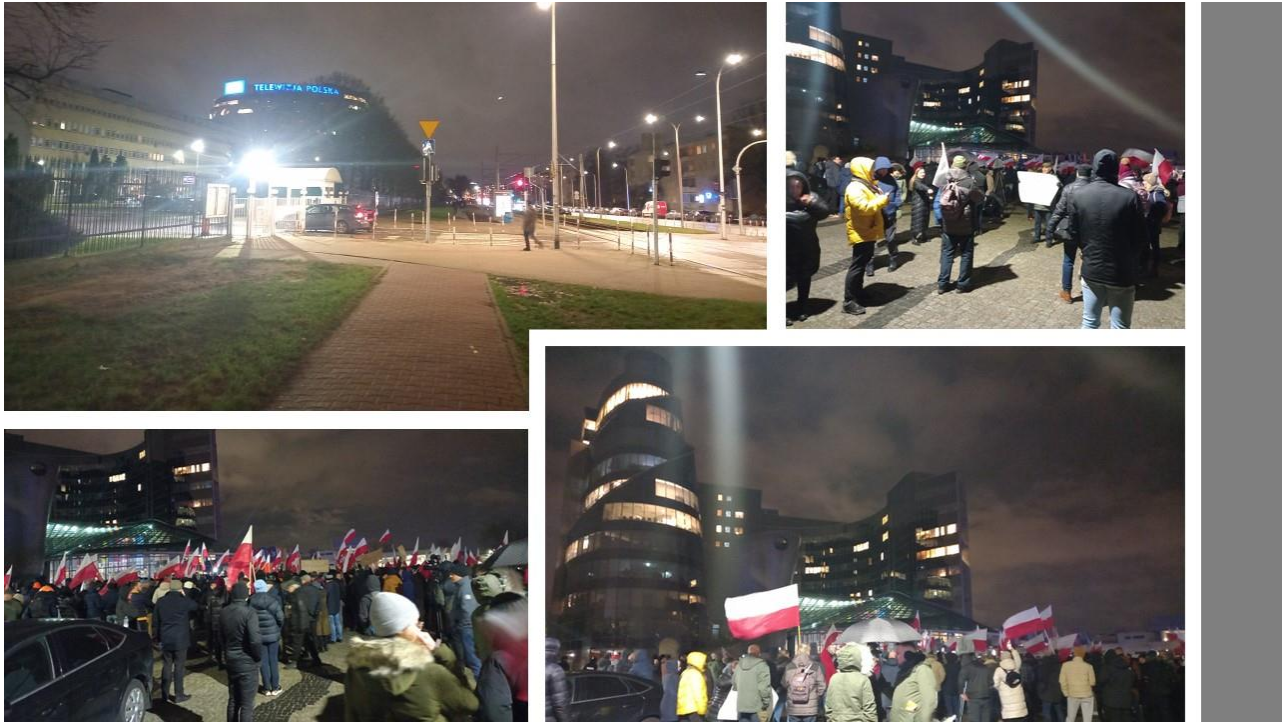
/red./

NADESŁANE PRZEZ CZYTELNIKÓW

Fotorelacja z wydarzeń w Polsce

Manifestacja w obronie wolności mediów przed siedzibą TVP w Warszawie, 20 grudnia 2023 r.

Radom, stycznia 2024 r.

Radom, stycznia 2024 r.

Protest Wolnych Polaków pod Sejmem RP, 11 stycznia 2024 r.

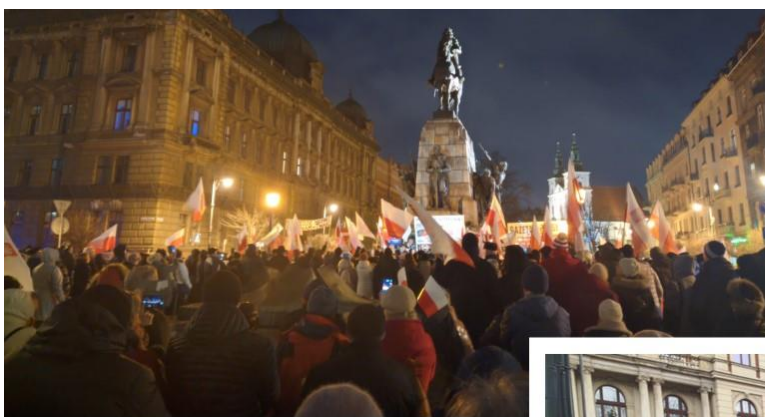
Protest Wolnych Polaków pod Sejmem RP, 11 stycznia 2024 r.

Protest Wolnych Polaków pod Trybunałem Konstytucyjnym, 10 lutego 2024 r.

Protesty w Krakowie, grudzień 2023 - luty 2024 r.

W POMNIENIE ZMARŁYCH KOLEGÓW

Prof. dr hab. Krzysztof Schmidt-Szałowski

5 grudnia zmarł kol. Krzysztof Schmidt-Szałowski. Pogrzeb odbył się w dniu 13 grudnia 2023 r. na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. Był współzałożycielem NSZZ „Solidarność” na Wydziale Chemicznym Politechniki Warszawskiej. Działał w podziemnych strukturach NSZZ „Solidarność” w okresie niejawnej działalności związku. Członek Komisji Zakładowej NSZZ Solidarność w Politechnice Warszawskiej w latach 1991–2006 (4 kadencje). Przez wiele lat był członkiem zespołu redakcyjnego „Wiadomości KSN”. Przewodniczył Radzie Funduszu Stypendialnego „Kresy” do końca 2001 r. działającego w ramach KSN. Fundusz „KRESY” wspierał naszych rodaków spoza wschodnich granic Polski, a przede wszystkim pomagał młodzieży polskiego pochodzenia w podejmowaniu kształcenia w Polsce. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. Prawy człowiek, ceniony nauczyciel akademicki.

Elżbieta Smorczevska

Urodzona 13 sierpnia 1940 r.
Zmarła 26 kwietnia 2023 r.

Została pochowana na Cmentarzu Bródnowskim w Warszawie.

Od maja 1999 r. do 2018 r. była członkiem zespołu redakcyjnego „Wiadomości KSN”, w którym odpowiadała za opracowywanie technicznie Biuletynu Sekcji.

**Wieczny odpoczynek racz im dać Panie, a światłość wiekuista niechaj im świeci.
Niech odpoczywają w pokoju. Amen.**

Kiedyś „wszyscy naukowcy” mówili nam, że choroby są powodowane przez „mgły i smród”. Również „wszyscy naukowcy” twierdzili, że ziemia jest płaska. Później „wszyscy naukowcy” zapewniali nas, że słońce krąży wokół ziemi. Ostatnio „wszyscy naukowcy” twierdzili, że szczepienie chroni przed przenoszeniem koronawirusa.

(znalezione w sieci i uzupełnione)

Przyczyny zmian klimatu cz. I

Wojciech Pillich

Wyrobienie sobie poglądu na przyczyny dotyczących nas zmian klimatycznych nie jest łatwe. Powszechnie spotykamy się z jednolitym przekazem o katastroficznych konsekwencjach tych zmian i obciążeniem za nie ludzi. Dla ich pełnej i miarodajnej oceny wypada jednak zapoznać się także z odmiennymi opiniami. Zwykle brak jest możliwości samodzielnego poszukiwania takich publikacji. W niniejszym opracowaniu zabrano niektóre z takich prac, umieszczonych w różnych materiałach źródłowych.

Powszechnie są głoszone poglądy o antropogenicznym wymuszeniu zmian klimatu, z czym mają zgadzać się ponoć „wszyscy naukowcy” badający te zmiany. Na ten pogląd nakładają się stwierdzenia o ekstremalnych – ciągle podgrzewanych – zmianach klimatu, wyrażane przez najwyższych przedstawicieli państw i organizacji międzynarodowych, z ONZ na czele. Sekretarz Generalny ONZ Antonio Guterres ostrzegł¹, że „era globalnego ocieplenia się skończyła” i „nadeszła era globalnego wrzenia”. Nawet Ojciec Święty orzeka, powołując się na wyniki badań naukowych, że „nie można już wątpić w ludzkie – „antropogeniczne” – przyczyny zmian klimatycznych”.² Kto więc jest winien ocieplenia klimatu? Oczywiście człowiek i efekt El Niño (kiedy dominujący kierunek wiatru zmienia się ze wschodniego na zachodni, powodując ogrzanie wód wschodniego Pacyfiku). Wzrostowi temperatury zaradzić ma zerowa emisja netto („Net-Zero”) do połowy stulecia, przejście od paliw kopalnych do energii odnawialnej, zatrzymanie ekspansji ropy i gazu oraz wycofanie się ze spalania węgla do 2040 r.

Wytworzono wrażenie, że takie poglądy nie podlegają dyskusji, jak prawda objawiona, że 97% naukowców twierdzi o antropogenicznym charakterze zmian klimatu. Prof. Franco Battaglia wyjaśnił źródło nieporozumienia takich publikacji, w których zajęło jednoznaczne stanowisko na rzecz przyczyny antropogenicznej globalnego ocieplenia jest ok. 32% w literaturze naukowej przedmiotu³.

Poza badaczami tematu, osoby, które je głoszą – nie przez powtarzanie innych osób - w dużym stopniu opierają się na raportach i scenariuszach opracowanych przez Międzyrządowy Zespół

¹ Hottest July ever signals “era of global boiling has arrived” says UN chief. UN News. 27 July 2023.

<https://news.un.org/en/story/2023/07/1139162>

² Adhortacja Apostolska Laudate Deum Ojca Świętego Franciszka do wszystkich ludzi dobrej woli o kryzysie klimatycznym, 4 października 2023, p. 11. https://www.vatican.va/content/francesco/pl/apost_exhortations/documents/20231004-laudate-deum.htmlhttps://www.vatican.va/content/francesco/pl/apost_exhortations/documents/20231004-laudate-deum.html

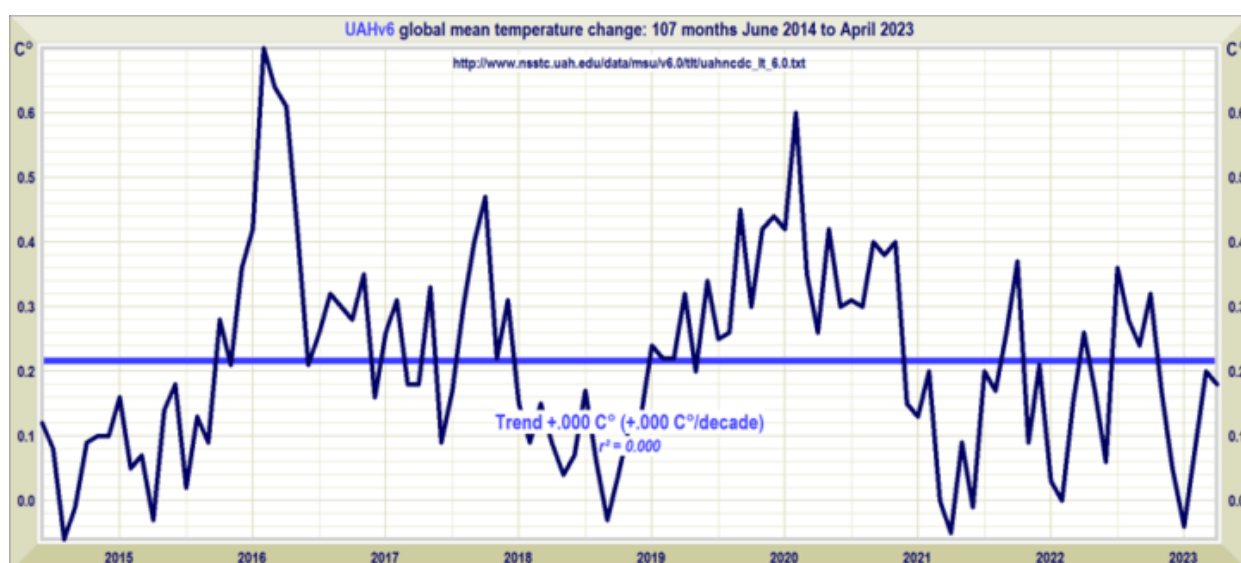
³ Ten domniemany kryzys klimatyczny to domek z kart, który musi się w końcu zawalić. Wywiad prof. Franco Battaglia dla tygodnika „wPolityce”, 01.07.2023.

<https://wpolityce.pl/polityka/652941-wywiad-prof-bataglia-kryzys-klimatyczny-to-domek-z-kart>

ds. Zmian Klimatu (IPCC)⁴, będący niestety organizacją niepozbawioną wpływów politycznych, a nawet mającym zadanie zajmowania się „oceną nauki związanej ze zmianami klimatycznymi”, więc własną oceną/wyborem wyników badań naukowych wykonanych przez innych.

Warto więc wyjaśnić, czy do „objawionych” podstaw ideologii klimatycznej mogą być zastrzeżenia i na czym mogą one polegać. W poprzednich/innych publikacjach^{5,6} przytoczono informacje wykazujące, że przekonanie o powszechności katastroficznych i autogenicznych przyczyn zmian klimatycznych nie jest nagminne, gdyż bardzo liczni badacze i eksperci (obecnie ponad 1800 osób) podpisali Światową Deklarację Klimatyczną „Nie ma zagrożenia klimatycznego.” Tyle, że takie opinie nie są hołdowane i upubliczniane. W niniejszym omówieniu problemu zmian klimatycznych przedstawiono dwa zagadnienia: ocenę wzrostu temperatury oraz przyczyny tego wzrostu.

Miarą zmian klimatu, na przykład ocieplenia, są zmiany globalnej temperatury dla dolnej troposfery – od powierzchni ziemi do wysokości około 8 km. Wyznaczany jest metodą najmniejszych kwadratów trend liniowej regresji comiesięcznych zmian temperatury, na podstawie zestawów satelitarnych danych Uniwersytetu Alabama w Huntsville (UAH). Jedno z badań polega na określeniu czasu trwania pauzy w ociepleniu klimatu, to jest braku znaczącego pochylenia linii regresji. Wynik badań takiej Nowej Pauzy (z ostatnio publikowanych danych) dla okresu od czerwca 2014 r. do kwietnia 2023 r., przedstawiony jest na rysunku 1⁷. Wykazuje on całkowity brak globalnego ocieplenia w ostatnich prawie 9 latach. Pomimo wyprodukowania w tym czasie miliardów ton dwutlenku węgla. Może jednak inne czynniki wpływają na zmiany temperatury.

Rys. 1. Zerowy trend zmiany temperatury w ciągu ostatnich 8 lat i 11 miesięcy. Data początkowa jest najdalszą datą wsteczną, do której można dotrzeć i nadal uzyskać trend zerowy. „Jest tak, jak jest.”

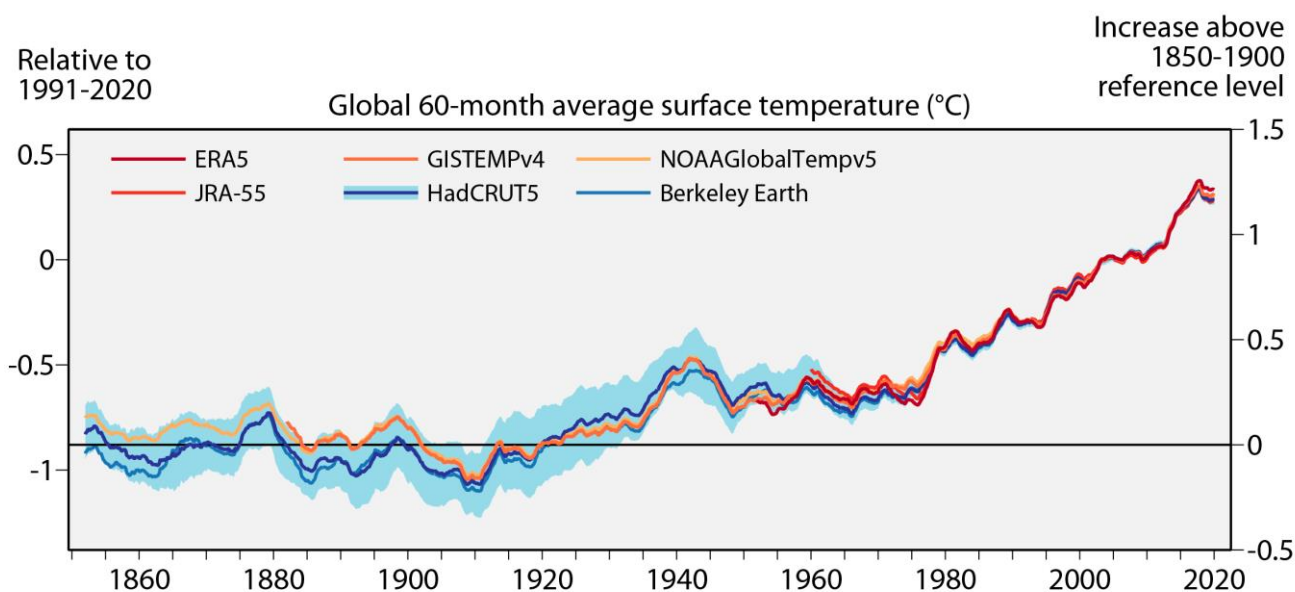
⁴ The Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) jest organem ONZ, ciałem doradczym zajmującym się oceną nauki związanej ze zmianami klimatycznymi. <https://www.ipcc.ch>

⁵ Nie ma zagrożenia klimatycznego. „Wiadomości KSN” nr 7-8/2023, str. 22-23. http://www.solidarnosc.org.pl/ksn/wp-content/uploads/2023/09/Wiadomosci-KSN-2023-lipiec_sierpien.pdf oraz <https://clintel.org/poland/>

⁶ O reakcji na Światową Deklarację Klimatyczną. Klimatyczny mur? „Wiadomości KSN” nr 7-8/2023, str. 23-25 http://www.solidarnosc.org.pl/ksn/wp-content/uploads/2023/09/Wiadomosci-KSN-2023-lipiec_sierpien.pdf

⁷ The New Pause Lengthens by Two Months To 8 Years 11 Months. <https://wattsupwiththat.com/2023/05/02/the-new-pause-lengthens-by-two-months-to-8-years-11-months/>

Zmiany klimatu oczywiście następują, a ich wyrazem są wyniki badań średniej rocznej temperatury w długim okresie. Wskaźnik zmian temperatur zarejestrowanych w latach od 1850 do 2020 pokazuje rysunek 2⁸. Przedstawia on globalny wskaźnik temperatury uzyskany poprzez uśrednienie wartości temperatury z kolejnych 60-miesięcznych okresów. Takie uśrednianie zmniejsza sygnał z krótkoterminowej naturalnej zmienności, związanej ze zdarzeniami El Niño i erupcjami wulkanów. Zmniejsza również różnice między danymi pochodzącymi z różnych ośrodków badawczych. Widoczne na rysunku długoterminowe wahania temperatury związane są z wahaniami temperatury powierzchni morza w ciągu wielu dekad. Jako graniczny dla ery przedindustrialnej przyjmowany jest rok 1750.

Rys. 2. Globalna średnia temperatura przy powierzchni gruntu, dla środka 60-miesięcznych okresów, względem średniej z okresu referencyjnego 1991–2020 (lewa oś) oraz jako wzrost powyżej poziomu z lat 1850–1900 (prawa oś), uwzględniająca sześć zestawów danych. Średnia temperatura dla lat 1991–2020 według ERA5 wynosi 14,4°C. Źródłami danych są ośrodki badawcze wymienione na rysunku.

Od połowy lat siedemdziesiątych, jak wykazano na rysunku 2, następuje wyraźny wzrost temperatury. Okres ten może posłużyć do prognozowania zmian temperatury na następny okres po roku 2022. Średnia temperatura może się dalej stabilizować, może także zacząć spadać. Można jednak założyć niekorzystniejsze zmiany temperatury, to znaczy, że w następnych latach będzie ona dalej wzrastać. Takie właśnie założenia poczyniono, biorąc do analizy cały zbiór danych od początku znacznego rozszerzenia globalnej sieci próbkowania powietrza, a także okresu wzrostu temperatur od grudnia 1978 roku, czyli 44 lata i 5 miesięcy, jak to uwidacznia rysunek 3.⁹

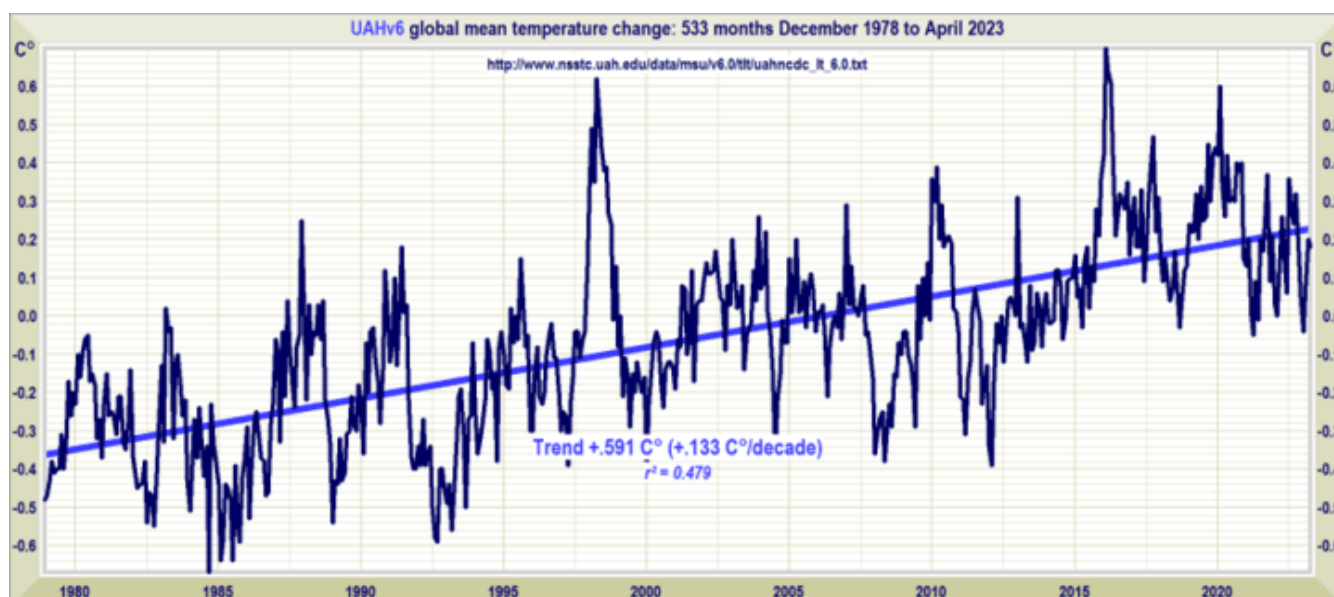
Przedstawiony na rysunku 3 trend liniowej regresji comiesięcznych zmian temperatury dla dolnej troposfery, wykazuje w ciągu dekady wzrost temperatury o 0,133°C. W przeciągu wieku temperatura wzrasta więc o 1,3°C. Do roku 2100 temperatura może wzrosnąć jeszcze o 1°C, do którego to roku kopalne źródła energii prawdopodobnie zostaną już wyczerpane.

⁸ Climate-indicators. Temperature. The Copernicus Climate Change Service. <https://climate.copernicus.eu/climate-indicators/temperature>

⁹ Monckton of Brenchley Ch.: The New Pause Lengthens by Two Months To 8 Years 11 Months. Watts Up With That? 2 May 2023. <https://wattsupwiththat.com/2023/05/02/the-new-pause-lengthens-by-two-months-to-8-years-11-months/>

Przyjęcie do analizy okresu krótszego, bo od 1990 roku, a nie od roku 1978, wprowadza jedynie niewielki wzrost temperatury, bo o 0,136°C na dekadę. Daje to prognozę wzrostu temperatury o 1,5°C do 2100 r. Należy zwrócić uwagę, że w tych latach był konsumowany efekt rosnącej emisji gazów cieplarnianych.

Międzynarodowa Agencja Energetyczna (IEA) w specjalnym raporcie¹⁰, jako długoterminowy cel, uzasadnia właśnie taki sam wzrost średnich temperatur na świecie do 1,5°C (IPCC, 2018)¹¹. Natomiast Ojciec Święty pisze: „Wiemy, że w tym tempie, za kilka lat przekroczymy maksymalny pożądaný limit 1,5 stopnia Celsjusza, i wkrótce możemy osiągnąć 3 stopnie, z wysokim ryzykiem osiągnięcia punktu krytycznego.”¹²

Rys. 3. Trend zmiany temperatury w okresie ostatnich 44 lat i 5 miesięcy, od grudnia 1978 r.

Postulowane ograniczenie wzrost średnich temperatur do 1,5°C podawane jest jednak jako cel wielu ograniczeń i bardzo trudny do osiągnięcia. Wynika to z prognoz IPCC opartych na modelach zmian temperatury. Średnia prognoza IPCC z 1990 r. zakładała ocieplenie o 0,3 K/dekadę od tego roku. Zatem przekracza ona rzeczywiste tempo globalnego ocieplenia obserwowane od tego czasu o 120%. Nawet dolna granica prognozy IPCC z 1990 r., wynosząca 0,2 K/dekadę, przekracza rzeczywisty wzrost temperatury o 47%. Górna granica prognozy IPCC z 1990 r., wyznacza wzrost temperatury o 0,5 K/dekadę. Obserwowany rzeczywisty stan został w tej prognozie przekroczony o 268%. Dlaczego przyjmuje się taką prognozę? Może dlatego, że takie tempo wzrostu wykazuje emisja CO₂ i można ją połączyć z modelem wzrostu temperatury? A może *business as usual*.

¹⁰ Net Zero by 2050. Roadmap for the Global Energy Sector. International Energy Agency. Flagship report. May 2021, s. 271. Tł. Ministerstwo Klimatu i Środowiska. <https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050>

¹¹ Raport specjalny IPCC na temat skutków globalnego ocieplenia o 1,5°C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej. Świat musi osiągnąć szczytowy poziom emisji gazów cieplarnianych najpóźniej do 2025 r., zmniejszyć emisje gazów cieplarnianych o prawie połowę do 2030 r. i osiągnąć zerową emisję netto CO₂ około połowy wieku, przy jednoczesnym zapewnieniu sprawiedliwej i sprawiedliwej transformacji. <https://www.wri.org/insights/2023-ipcc-ar6-synthesis-report-climate-change-findings>

¹² Adhortacja Apostolska Laudate Deum Ojca Świętego Franciszka. 4 października 2023, p. 56.

https://www.vatican.va/content/francesco/pl/apost_exhortations/documents/20231004-laudate-deum.htmlhttps://www.vatican.va/content/francesco/pl/apost_exhortations/documents/20231004-laudate-deum.html

Według światowych decydentów, opierających się na badaniach korzystających z wymienionych modeli, taki wzrost temperatury o 1,5°C, ma być osiągnięty przez „zmniejszenie do zera globalnych emisji netto dwutlenku węgla (CO₂) („Net Zero”) do 2050 r.”, dzięki „całkowitej zmianie sposobu produkcji, transportu i konsumpcji energii”, przy ogromnych nakładach finansowych (np. na wychwytywanie CO₂ ok. 1,6 biliona dolarów¹³). Dla realizacji takiego ograniczonego wzrostu temperatury według wspomnianego specjalnego raportu IEA, będzie „potrzeba ogromnej pracy, aby urzeczywistnić dzisiejsze imponujące ambicje”, co ma przynieść „znaczne korzyści dla dobrobytu i dobrostanu ludzi”. Tak więc wydanie bilionów dolarów na wątpliwy co do potrzeby program (temperatura nie powinna wzrosnąć więcej bez wymienionych działań), ma zapewnić ludzkości dobrobyt, a związane z jego realizacją ograniczenia wolności ludzi mają spowodować ich dobrostan.

Z przedstawionych danych raczej wynika, że o klimacie na ziemi decydują inne czynniki niż emisje gazów cieplarnianych, a przyjmowane modele zmian temperatury są nieadekwatne. Bezoszczędni wpływ mają zjawiska atmosferyczne związane z efektem El Niño, który między innymi powoduje ostre skoki temperatur. Natomiast na sam efekt El Niño wpływa aktywność słońca, jego promieniowanie oraz pojemność cieplna oceanów. Górne 2,6 m wody ma taką samą pojemność cieplną jak cała atmosfera nad powierzchnią oceanu. Zwracana jest uwaga na cykle klimatyczne oraz wymieniany jest wpływ z wnętrza ziemi¹⁴.

Obecna polityka klimatyczna jednak ma być kontynuowana, a nawet zaostrzona. Najnowszy raport Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu IPCC (AR6)¹⁵ „wskazuje, że ten próg [1,5°C] zostanie jednak przekroczony i skala zmian, jakie zajdą w związku z tym do końca XXI wieku, będzie istotnie większa, większe będzie zagrożenie dla ludzi i naszych systemów społecznych i gospodarczych. ... Projekcje przygotowane na najbliższe 2 dekady, lata 2021-2040, mówią, że niestety, niezależnie od podjętych działań, wzrost temperatury osiągnie wartość co najmniej 1,5°C powyżej średniej dla okresu 1851-1900. Te same projekcje przygotowane na 2 ostatnie dekady obecnego stulecia mówią o wzroście temperatury o 1,4°C w przypadku scenariusza SSP1-1.9 wiążącego się z realizacją szeregu działań w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych oraz o wzroście o 4,4°C w przypadku scenariusza SSP5-8.5, który jest dalekim odpowiednikiem scenariusza RCP8.5 z AR5”¹⁶.

„IPCC rekomenduje „odporny rozwój”, czyli adaptację do zmian klimatu połączoną z redukcją emisji gazów cieplarnianych poprzez „niskoemisyjną elektryfikację”, promocję transportu publicznego, rowerów. IPCC upomina się o ochronę najuboższych i zmarginalizowanych społeczności przed skutkami zmian klimatu. Potrzebne jest zatem „wielokrotne zwiększenie finansowania”¹⁷.

Oprócz „wszystkich naukowców” akceptujących obecną politykę klimatyczną, jednak wielu naukowców i ekspertów, na przykład współpracujących w sieci „Clintel”, kwestionuje poprawność wniosków zawartych w raportach IPCC uzasadniających tę politykę. Dziesięcioro z nich dokonało szcze-

¹³ <https://www.bitchute.com/video/Co9N0sqZDpMK/>

¹⁴ Pool H.: The 1000-year Eddy cycle. Mar 4, 2021.

<https://breadonthewater.co.za/2021/03/04/the-1000-year-eddy-cycle/>

¹⁵ Climate Change 2021. The Physical Science Basis. Intergovernmental Panel on Climate Change.

https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/report/IPCC_AR6_WGI_Full_Report.pdf

¹⁶ IPCC's Sixth Assessment Report (AR6).

<https://www.imgw.pl/badania-nauka/publikacje-ksiazkowe/ipccs-sixth-assessment-report-ar6>

¹⁷ Jakubik W.: Mamy raport AR6: Światu pozostaje adaptacja do zmian klimatu i walka z emisją tam, gdzie to możliwe.

20 marca 2023. <https://biznesalert.pl/mamy-raport-ar6-swiatu-pozostaje-adaptacja-do-zmian-klimatu-i-walka-z-emisja-tam-gdzie-to-mozliwe/>

głowej analizie ostatniego raportu IPCC (AR6). Rezultaty swojej pracy zawarli w książce „The Frozen Climate Views of the IPCC” wydanej przez Fundację Clintel, dostępnej w wersji papierowej i e-booka. Autorzy doszli do konkluzji, że „IPCC popełniło kilka poważnych błędów. Wszystkie te błędy zmierzają w tym samym kierunku: powodują „pogorszenie” zmian klimatycznych. Niektóre z naszych wniosków są, szczerze mówiąc, szokujące... (tj. rzekomy wzrost szkód spowodowanych przez CO₂).” Według autorów zainteresowanie książką mediów głównego nurtu – parafrazując hasło polityki klimatycznej – było „zero netto”.

Jak doszło do powstania teorii o antropogenicznym pochodzeniu ocieplenia? Wyjaśniają to dalej przytoczone zmiany wniosków w kolejnych raportach IPCC, jakie Andy May – jeden z autorów wymienionej książki - przedstawia w opublikowanym wywiadzie¹⁸, dalej przytoczonym we fragmentach.

Zaktualizowana w 1992 roku wersja raportu z 1990 roku, stwierdza: „Średnia globalna temperatura powietrza przy powierzchni ziemi wzrosła o 0,3°C do 0,6°C w ciągu ostatnich 100 lat. ... Wielkość tego ocieplenia jest zasadniczo zgodna z przewidywaniami modeli klimatycznych, ale jest również tej samej wielkości, co naturalna zmienność klimatu. ... Jednoznaczne wykrycie wzmocnionego efektu cieplarnianego na podstawie obserwacji nie jest prawdopodobne w ciągu dekady lub dłużej”. (IPCC, 1992, s. 6). Za J. Vinós'em¹⁹, autor przytacza, że „jeden stopień globalnego ocieplenia w ciągu stulecia mieści się w naturalnej zmienności klimatu, zgodnie z zapisami historycznymi oraz zapisami postępu i cofania się lodowców”.

Drugi raport, miał dwie wersje opublikowane w 1996 i 1997 roku. Ostateczna wersja robocza, zatwierdzona przez wszystkich jego 36 autorów w lipcu 1995 roku zawierała stwierdzenie: „Żadne do tej pory badanie nie wykryło znaczącej zmiany klimatu i nie przypisało całości lub części tej zmiany przyczynom antropogenicznym”. Jednak na końcowym spotkaniu komitetu nadzorującego IPCC polityków rządowych, redaktorów i głównych autorów IPCC w dniach 29 i 30 listopada, to oświadczenie zostało zmienione na następujące: „Bilans dowodów sugeruje dostrzegalny wpływ człowieka na globalny klimat” (IPCC, 1996, s. 4). Zmiana dokonana bez konsultacji z naukowcami, którzy napisali i zatwierdzili ostateczną wersję projektu, wywołała poruszenie w środowisku naukowym, a Frederick Seitz – 17. prezydent Narodowej Akademii Nauk Stanów Zjednoczonych – napisał o niej w „Wall Street Journal” (1996) pod nagłówkiem „Główne oszustwo w sprawie globalnego ocieplenia”. W artykule Seitz pisze: „Przez ponad 60 lat bycia członkiem amerykańskiej społeczności naukowej, w tym pełnienia funkcji prezesa zarówno Narodowej Akademii Nauk, jak i Amerykańskiego Towarzystwa Fizycznego, nigdy nie byłem świadkiem bardziej niepokojącej korupcji procesu recenzowania niż wydarzenia, które doprowadziły do powstania tego raportu IPCC”.

Trzeci raport opublikowany w 2001 roku okazał się mieć poważne wady z powodu dużych błędów statystycznych, włączenia wadliwych danych i promocji wykresu „kija hokejowego” dla modelowania zmian temperatury. Raport ten oparty na wadliwym modelu, stwierdzał: „W świetle nowych dowodów i biorąc pod uwagę pozostałe niepewności, większość obserwowanego ocieplenia w ciągu ostatnich 50 lat prawdopodobnie wynikała ze wzrostu stężenia gazów cieplarnianych” (IPCC, 2001, s. 699).

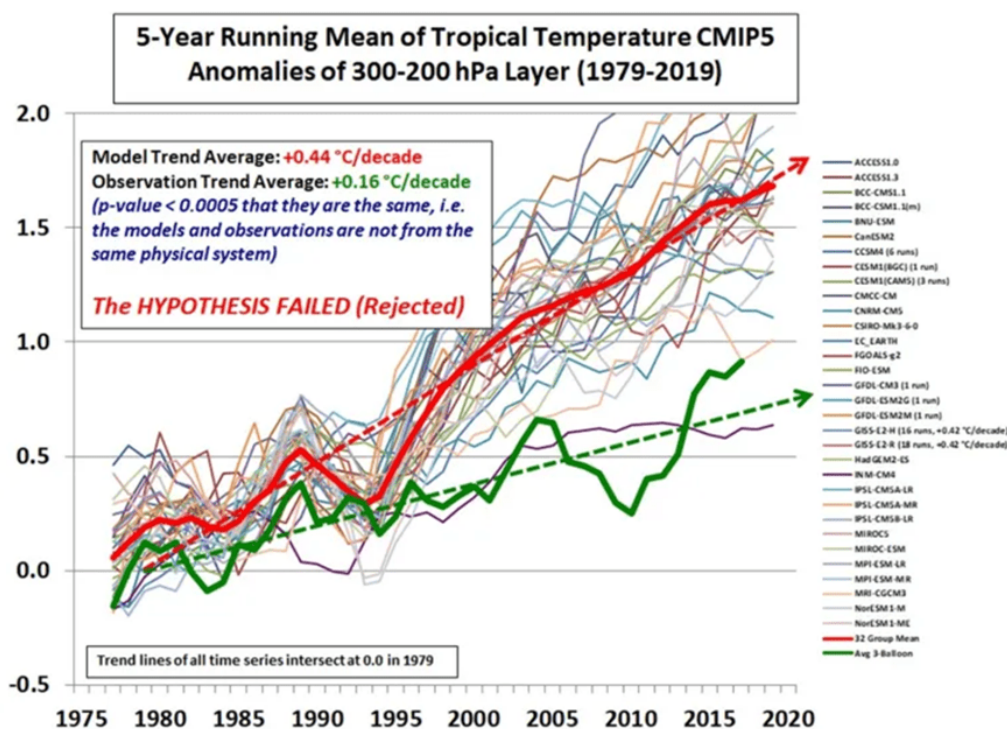
¹⁸ May A.: Is AR6 the worst and most biased IPCC Report?

<https://wattsupwiththat.com/2023/05/16/is-ar6-the-worst-and-most-biased-ipcc-report/>

¹⁹ Vinós J.: Climate of the Past, Present and Future A Scientific Debate, 2nd ed. Critical Science Press. Madrid, 2022, pp. 89-107.

Czwarty raport AR4 zawierał następujące oświadczenie: „Większość obserwowanego wzrostu średnich temperatur na świecie od połowy XX wieku jest najprawdopodobniej spowodowana obserwowanym wzrostem antropogenicznych stężeń gazów cieplarnianych” (IPCC, 2007b, s. 10). W raporcie wycofano się ze zdyskredytowanego modelu kija hokejowego, ale pozostał podobny wniosek. Błędy zawarte w raporcie doprowadziły do dochodzenia Międzyakademickiej Rady (IAC) ONZ, zakończonego raportem, które wykazało, że wytyczne IPCC dotyczące ich raportów nie były przestrzegane, do AR4 wkradła się poważna stronniczość oraz nie uwzględniono pełnego zakresu uwag z recenzji.

Raport piąty AR5, opublikowany w 2013 roku, mieścił takie stwierdzenie: „Ponad połowa obserwowanego wzrostu średniej globalnej temperatury powierzchni (GMST) w latach 1951-2010 jest bardzo prawdopodobnie z powodu obserwowanego antropogenicznego wzrostu stężenia gazów cieplarnianych (GHG)” (IPCC, 2013, s. 869) Jest ono podobne do poprzednich wniosków, ale w raporcie nie ma żadnych nowych dowodów. Rozbieżność między modelami klimatycznymi, z których korzystano, a zaobserwowanymi temperaturami troposfery tropikalnej ilustruje rysunek 4.

Rysunek 4. Trendy zmian średniej temperatury troposfery tropikalnej według 32 modeli klimatycznych przyjętych w AR5 oraz jej pomiarów z 3 balonów (dane McKittrick & Christy, 2018, wykres John Christy²⁰ - profesor nauk o atmosferze z Uniwersytetu Alabama w Huntsville (UAH)).

Według późniejszych badań pozostałe modele prezentowane w raporcie AR5 także wykazywały nadmierne ocieplenie. Natomiast jest ciekawe, jak zauważa May, że jeśli emisje gazów cieplarnianych przez człowieka zostaną usunięte z modeli klimatycznych, ... modele znacznie zbliżą się do obserwacji.

²⁰ Christy J.R.: CEQ Draft Guidance for GHG Emissions and the Effects of Climate Change Committee on Natural Resources. 13 May 2015. <https://naturalresources.house.gov/uploadedfiles/christytestimonyemr.pdf>

Wielu wybitnych klimatologów ostrzegało autorów raportu AR5, że ich modele klimatyczne wyznaczają za wysoką temperaturę, a w troposferze są statystycznie unieważniane, jeśli uwzględniają w modelu emisje gazów cieplarnianych przez człowieka. Zostało to zignorowane i ostatni raport AR6 jeszcze pogorszył opis sytuacji twierdząc, że prawdopodobnie całe ocieplenie od XIX wieku jest spowodowane przez ludzi.

W raporcie AR6 czytamy: „Prawdopodobny zakres wywołanych przez człowieka zmian globalnej temperatury powierzchni w latach 2010–2019 w stosunku do lat 1850–1900 wynosi od 0,8°C do 1,3°C, z centralnym szacunkiem 1,07°C, obejmującym najlepsze oszacowanie obserwowanego ocieplenia w tym okresie, czyli 1,06°C z bardzo prawdopodobnym zakresem [0,88°C do 1,21°C], podczas gdy prawdopodobny zakres zmian przypisywanych siłom natury wynosi tylko -0,1°C do +0,1°C” (AR6, strona 59). Tyle omówienia wywiadu Andy May.

W kolejnych raportach IPCC znajdują się więc opinie o coraz większym wpływie działalności człowieka na warunki klimatyczne, od braku tego wpływu do praktycznie pełnego wpływu na globalne ocieplenie klimatu. Opinie te oparte są na licznych modelach klimatycznych (np. 102 CMIP5 modelach, co świadczy o trudności tego modelowania), usiłujących uwzględnić zjawiska fizyczne występujące na naszej planecie. W niniejszym opracowaniu przytoczono jedynie niektóre z wielu błędów opisanych między innymi we wcześniej przywołanej książce. Czy przy braku reakcji na zgłaszane błędy w modelowaniu oraz ich wyjaśnienia, taki rezultat działalności IPCC mógł być oczekiwany?

Obarczanie dwutlenku węgla znaczącą odpowiedzialnością za zmiany klimatu podważają także prace Johna Clausera, laureata Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki za rok 2022. Jest on autorem poprawki modeli klimatycznych, która do istniejących modeli, dodaje nowy dominujący proces. Stwierdza on, że „Chmury odbijają około 90% padającego na nie światła słonecznego. ... Światło słoneczne docierające do powierzchni Ziemi w obszarze bezchmurnym, ... jest pochłaniane i, odparowując wodę morską, tworzy chmury cumulusowe w coraz większym stopniu, gdy zachmurzenie jest zbyt małe, a temperatura jest zbyt wysoka i odwrotnie, gdy zachmurzenie jest zbyt duże. Powstaje w ten sposób kontrolowana przez sprzężenie zwrotne zmienność zachmurzenia, zapewniająca ... termostat, który stabilizuje dopływ ciepła do powierzchni ziemi i jej temperaturę. Zmiany współczynnika przenikania ciepła przez promieniowanie (tzw. wymuszenie radiacyjne), związane ze zmianami zawartości dwutlenku węgla w atmosferze, są prawie o dwa rzędy wielkości mniejsze niż efektywna stabilizacja mocy wejściowej zapewnianej przez termostat chmurowy. W porównaniu z tym rolę dwutlenku węgla można zatem uznać za znikomą.”²¹

Wyjaśnienia przyczyn zmian klimatu przy jego termostatycznej kontroli dotyczyły badania aktywności słonecznej przeprowadzone między innymi przez Javier Vinósa, które pokazały, że jednak ma ona wpływ na klimat, a hipoteza IPCC o małej wrażliwości klimatu na aktywność słoneczną jest błędna. W swojej publikacji, dalej cytowanej, stwierdza on, że „istnieją liczne i spójne dowody, wyraźnie wskazujące, że zmiany słoneczne wpływają przede wszystkim na cyrkulację atmosferyczną, a co za tym idzie, na intensywność transportu ciepła i wilgoci do Arktyki. ... Regiony polarne działają jak systemy chłodzące w termodynamicznym silniku cieplnym klimatu. Zmiana ilości ciepła transportowanego do Arktyki zimą ma zauważalny wpływ na bilans energetyczny planety. ... Niewielki [wpływ] w ciągu jednego roku, szybko kumuluje się i daje duży efekt, gdy zmiany aktywności sło-

²¹ Nobel Laureate John Clauser Elected to CO₂ Coalition Board of Directors. CO₂ Coalition, 5.05.2023.

<https://co2coalition.org/publications/nobel-laureate-john-clauser-elected-to-co2-coalition-board-of-directors/>

necznej utrzymują się przez kilka dziesięcioleci, jak miało to miejsce podczas współczesnego maksimum słonecznego przez większą część XX wieku. ...

Hipoteza ta godzi dowody paleoklimatyczne i współczesne oraz wyjaśnia większą liczbę faktów. ... W mniejszym stopniu opiera się na autorytetach, a bardziej na obserwacjach empirycznych, przyjmuje minimum założeń i jest łatwiej falsyfikowalna. To sprawia, że jest to lepsza hipoteza, niż ta oparta na wzmocnionym efekcie zmian CO₂. ...W rezultacie należy poważnie zakwestionować istnienie kryzysu klimatycznego i potencjalne pozytywne skutki klimatyczne drastycznego ograniczenia naszych emisji.”²²

Ostatnio naukowcy z CERES-Science²³ w trzech recenzowanych artykułach przedstawili najnowsze badania, m.in. w czasopiśmie naukowym „Climate” przez 37 badaczy z 18 krajów sugerujące, że obecne szacunki dotyczące globalnego ocieplenia są skażone niezrozumieniem zjawiska ocieplenia w miastach. Autorzy we wnioskach stwierdzają, że „biorąc pod uwagę te wyniki oparte na danych, musimy przynajmniej stwierdzić, że społeczność naukowa nie jest w stanie powiedzieć, że globalne zmiany temperatury od połowy XIX wieku są «głównie spowodowane przez człowieka», jak to się twierdzi w IPCC AR6”²⁴. Cytując: „Wybrane przez IPCC szacunki zmian aktywności słonecznej („całkowite natężenie promieniowania słonecznego” (TSI) reprezentują jedynie niewielki podzbiór szacunków wykorzystywanych przez społeczność naukową. Kilka szacunków TSI, które IPCC zaniedbało w swojej analizie, sugeruje, że większość ocieplenia od XIX wieku może mieć charakter naturalny – szczególnie na podstawie danych [z obszarów] niezurbanizowanych”. Na pomiary na obszarach miejskich w coraz większym stopniu wpływa „efekt wyspy ciepła”.

Omówienie tych najnowszych badań przytoczono za publikacją będącą odpowiedzią autorów na krytykę ich badań²⁵. „Wszystkie trzy artykuły mają implikacje dla stanowiącego wyzwanie naukowe problemu wykrywania i atrybucji (D&A) zmian klimatycznych. Wiele z naszych spostrzeżeń zostało przeoczonych przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC) ONZ w jego trzech ostatnich raportach oceniających (AR), tj. IPCC AR4 (2007), IPCC AR5 (2013) i IPCC AR6 (2021). Oznacza to, że niezwykle wpływowe twierdzenia IPCC zawarte w tych raportach, że długoterminowe globalne ocieplenie od XIX wieku było „głównie spowodowane przez człowieka” i głównie spowodowane emisją gazów cieplarnianych, były naukowo przedwczesne i społeczność naukowa będzie musiała je ponownie rozważyć.

Jak to przedstawia Soon i in.²⁶ (2023) doszliśmy do następujących kluczowych wniosków: „(1) błąd związany z urbanizacją pozostaje poważnym problemem w przypadku globalnych danych dotyczących temperatury lądów; (2) nadal nie jest jasne, które (jeśli w ogóle) z wielu szeregów czasowych TSI występujących w literaturze są dokładnymi szacunkami poprzednich TSI; (3) społeczność naukowa nie jest jeszcze w stanie z całą pewnością ustalić, czy ocieplenie od 1850 r. jest w głównej mierze spowodowane przez człowieka, w większości naturalne, czy też jest jakąś kombinacją”. „Wnioski te są spójne z ustaleniami zawartymi w dwóch kolejnych artykułach, które również

²² Vinós J.: Solar Activity: Cycle 25 Surpasses Cycle 24. 2023.

<https://clintel.org/solar-activity-cycle-25-surpasses-cycle-24/>

²³ Centrum Badań nad Środowiskiem i Nauk o Ziemi (CERES-Science.com).

²⁴ Request to Dr. James Skea of the IPCC. <https://clintel.org/request-to-dr-james-skea-of-the-ipcc/>

²⁵ <https://www.ceres-science.com/post/reply-to-erroneous-claims-by-realclimate-org-on-our-research-into-the-sun-s-role-in-climate-change>

²⁶ Soon W. et al.: The Detection and Attribution of Northern Hemisphere Land Surface Warming (1850–2018) in Terms of Human and Natural Factors: Challenges of Inadequate Data. *Climate*, 2023, 11(9), 179.

<https://doi.org/10.3390/cli11090179>

opublikowano w ciągu ostatnich kilku tygodni – w oddzielnych, recenzowanych czasopismach naukowych i na podstawie różnych niezależnych analiz. Oznacza to, że w pracy Katata i in.²⁷ (2023) potwierdziliśmy, że szacunki IPCC dotyczące zakresu błędu urbanizacyjnego w danych dotyczących globalnej temperatury były zdecydowanie za niskie. Natomiast w pracy Connolly i in.²⁸ (2023) doszliśmy do wniosku, że „nie jest jasne, czy obserwowane ocieplenie jest w większości spowodowane przez człowieka, w większości naturalne, czy też stanowi kombinację obu”.

Stan nauki w kwestii klimatu dosadnie ocenił, ponownie cytowany, laureat Nagrody Nobla z fizyki dr John Clauser²⁹: „Popularna narracja o zmianach klimatycznych odzwierciedla niebezpieczne zepsucie nauki, które zagraża światowej gospodarce i dobrobytowi miliardów ludzi. Błędna nauka o klimacie przekształciła się w masową szokującą dziennikarską pseudonaukę. Z kolei pseudonauka stała się kozłem ofiarnym wielu innych, niepowiązanych ze sobą problemów. Była promowana i rozszerzana przez podobnie wprowadzonych w błąd agentów marketingu biznesowego, polityków, dziennikarzy, agencje rządowe i ekologów. Moim zdaniem prawdziwego kryzysu klimatycznego nie ma. Istnieje jednak bardzo realny problem zapewnienia godnego poziomu życia dużej populacji świata i związany z nim kryzys energetyczny. To drugie zjawisko jest niepotrzebnie pogłębiane przez coś, co moim zdaniem jest błędną nauką o klimacie”.

²⁷ Katata G., Connolly R. and O'Neill P.: Evidence of urban blending in homogenized temperature records in Japan and in the United States: implications for the reliability of global land surface air temperature data. *Journal of Applied Meteorology and Climatology*, 2023, p. 1095–1114.

<https://doi.org/10.1175/JAMC-D-22-0122.1> Pre-print version.

²⁸ Connolly R. et al.: Challenges in the detection and attribution of Northern Hemisphere surface temperature trends since 1850. *Research in Astronomy and Astrophysics*, 2023, 23(10).

<https://doi.org/10.1088/1674-4527/acf18e>

²⁹ <https://clintel.org/nobel-prize-winner-dr-john-f-clauser-signs-the-clintel-world-climate-declaration/>

Trochę historii

Zbigniew Bleszyński (mój ojciec) cz. II

Tomasz Bleszyński

Czwarty w kolejności z rodzeństwa Bleszyńskich.

Po moim ojcu została mi w pamięci jedna scena. Jak przez mgłę pamiętam, kiedy ktoś mówi: „...to twój tata”, naprzeciwko mnie jakaś postać w koszuli i spodniach. Ja się rzucam do tej postaci i jestem szybko odciągnięty (ojciec miał początki gruźlicy i dodatkowo był po przeziębionym zapaleniu płuc). To wszystko. Reszta to wspomnienia bliskich, zachowana korespondencja, kilkadziesiąt szkiców rysunków (karykatur) autorstwa ojca, zdjęcia i wierszowana bajeczka dla dzieci, którą napisał dla mnie w ostatnich tygodniach życia (ubolewał, że nie zdąży już jej zilustrować, i faktycznie nie zdążył), komplet narysowanych na kartonie zwierzątek domowych – ozdoby choinkowe, i kryształowy wazonik – nagroda z turnieju tenisowego. Obdarzony bardzo dużym poczuciem humoru przelewał swoje żarty na papier w postaci stosunkowo krótkich wierszyków, nie poetyckich wierszy, ale właśnie wierszyków. Kilkanaście zachowało się do dzisiaj. Był postacią niezwykłą. Uzdolniony wszechstronnie, podobnie jak najmłodsza z sióstr ciocia Zofia z Bleszyńskich Filipkowska. Nie słyszałem tylko o uzdolnieniach muzycznych ojca. Chyba tylko tego brakowało. Był doskonałym sportowcem: jazda konna (były ułan z 1919 i 1920 roku), strzelectwo (polował), tenis (członek sekcji tenisa przedwojennej Legii), automobilista (członek Automobilklubu). Ojciec odznaczał się wyjątkowymi zdolnościami rysunkowymi, był doskonałym karykaturzystą. W 1928 roku po meczu tenisowym z Danią o puchar Davisa narysował całą serię karykatur zawodników duńskich, a następnie stopniowo poszerzał tę kolekcję umieszczoną na ścianach domku klubowego. Zniszczyli ją Niemcy w 1939 roku. Znał kilka języków (francuski, niemiecki, rosyjski). Ukończył w 1933 roku architekturę na Politechnice Warszawskiej. Niezwykle dowcipny i towarzyski, był zawsze duszą towarzystwa. Jeden ze znajomych, widząc ojca wsiadającego na dworcu do wagonu 3-ciej klasy (w PKP przed wojną i jeszcze wiele lat po wojnie w składach pociągów pasażerskich znajdowały się wyłącznie wagony 2-giej – z miękkimi siedzeniami, i 3-ciej klasy – twarde drewniane siedzenia), zwrócił się do niego ze słowami:

- Pan, panie Bleszyński w 3-ciej klasie? Dlaczego?

- Bo nie ma 4-tej, odpowiedział ojciec.

Innym razem, dowiadując się, że ktoś niespodziewanie otrzymał jakiś bardzo duży spadek zapisany w testamencie, skomentował to słowami: „że też zawsze ktoś komuś kiedyś gdzieś coś, a mnie nigdy nigdzie nikt nic”.

Ojciec odznaczający się dużym poczuciem humoru do wszystkiego podchodził ze specyficznym dystansem. Przed jednym z turniejów tenisowych, w którym miał brać udział, zaprowadził ciocię Krysę (Janina Bleszyńska) do gabloty z wystawionymi nagrodami dla przyszłych zwycięzców i kazał jej wybierać: „wygram dla ciebie i dostaniesz ode mnie w prezencie to, co sobie wybierzesz”.

Cioci spodobał się kryształowy wazonik będący nagrodą za III miejsce w konkursie. Czy było to po sportowemu? Nie wiem. Ale grał tak, żeby wygrać wazonik. Jakimś cudem wazonik ocalał i odziedziczyłem go po śmierci cioci.

Nic więc dziwnego, że budził wiele zazdrości wśród rówieśników, którzy, będąc bardziej jednostronni, próbowali jakoś odegrać się na ojcu. Czym innym więc niż złośliwością był fragment książki „Ziele na kraterze” Melchiora Wańkowicza, który w mistrzowskim wprawdzie literacko stylu pisał

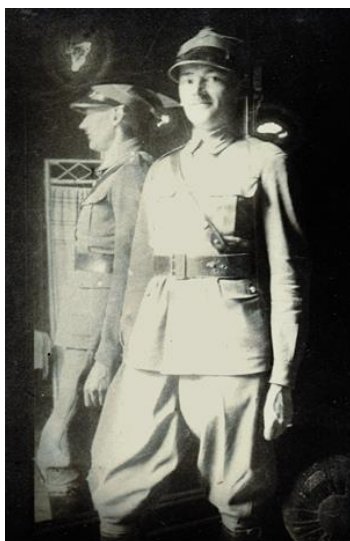
„...amerykańscy Błęszyńscy”, „...literaccy Błęszyńscy”, jako przykład osób zajmujących się w danym okresie tym, za co akurat sami ponosili odpowiedzialność, w sytuacji ojczyzny znajdującej się w śmiertelnym niebezpieczeństwie. Nie wiadomo co zdaniem Wańkowicza mieliby wtedy robić? Musiał mu ojciec zdrowo dopiec, skoro pozwolił sobie na tego rodzaju porównanie. Miał więc Wańkowicz ojcu za złe jego zaangażowanie w budowę elektrycznej windy na plażę w Jastrzębiej Górze wtedy, kiedy wszyscy przewidywali rychły wybuch wojny z Niemcami w 1939 roku. Posłużył się przy tym dość perfidnym kłamstwem pisząc, że winda była budowana „...wprost z plaży do hallu hotelowego (pod hotel nie zaczynało się jeszcze nawet fundamentów)”. Ojciec nie był żadnym amerykańskim, ani literackim Błęszyńskim (w rozumieniu Wańkowicza), tylko człowiekiem, który zawsze robił w danej sytuacji to, co trzeba było robić w interesie Polski i Polaków. Zalewał więc mistrz Melchior Wańkowicz Niemcom sadła za skórę na papierze – „Na tropach Smętka”, a później krzepił serca polskie relacją o zwycięstwach we Włoszech – „Monte Cassino”, podczas gdy ojciec przed wojną w 11-to osobowym zespole kierowanym przez wujka Stanisława Filipkowskiego projektował i budował kompleks miejski Gdyni stanowiący zaplecze dla najnowocześniejszego w latach 20-tych XX wieku portu wojennego i handlowego na Bałtyku. Natomiast windę przy współpracy panów inżynierów architektów Zbigniewa Kupca i Tadeusza Kossaka zaprojektował ojciec – sam inwalida z 1919 roku – z myślą o poruszających się na wózkach inwalidzkich weteranach wojny polsko – bolszewickiej, którzy, przebywając w sanatorium wybudowanym z inicjatywy mojego stryjecznego dziadka Józefa Błęszyńskiego (udziałowiec Towarzystwa Ubezpieczeniowego PRUDENTIAL w Warszawie i większościowy udziałowiec spółki JASTGÓR w Jastrzębiej Górze, której dyrektorem był pan Henryk Drozdowski), pozbawieni byli możliwości korzystania z plaży i kąpieli w morzu. No i winda nie łączyła plaży z żadnym hallem hotelowym, tylko zwyczajnie prowadził do niej specjalny pomost od chodnika, umożliwiający pokonanie w poziomie dystansu wynikającego ze stromizny wysokiego nadmorskiego stoku na wydmach.

Inwalidą zaś został w końcu 1919 roku w dość nietypowych okolicznościach. Będąc wraz z wujem Ludkiem Sendekiem na patrolu, trafili do osady ukraińskiej. Było zimno, więc zmarzniętych „sojuszników” miejscowi chłopcy poczęstowali naparem kwiatu lipowego (herbaty przecież na tamtym terenie nie było). Wujka coś tknęło, ogarnął go niepokój. Nie wypił swojej porcji, w przeciwieństwie do ojca, który z właściwą sobie brawurą i odrobiną fanfaronady zwrócił się do wujka: „Nie chcesz, to nie. Będzie więcej dla mnie.”

I wypił z obu kubków. Co do tego napoju było dodane – nie wiadomo? Do swoich wujowi udało się go dowieźć już nieprzytomnego, przerzuconego przez kulbakę tak, jak to teraz widuje się czasem w westernach. To najprawdopodobniej wtedy z ręki zsunął mu się sygnet herbowy bliźniaczy z sygnetem stryja Stanisława.

Gdyby nie szybka, fachowa pomoc lekarza pułkowego – cioci Krysi (Janina Błężyńska), ojciec nie przeżyłby. Utracił wtedy $\frac{3}{4}$ żołądka przeżartego jakimś kwasem. Od tej pory musiał odżywiać się w specjalny sposób – jeść bardzo małe ilości, za to często. Tego rodzaju otrucie nie mogło być uznane za ranę odniesioną na polu bitwy, ale powstając w bezpośrednim związku z działaniami wojskowymi, uniemożliwiło mu zarazem dalsze pełnienie służby na 1-szej linii frontu. Został więc odkomenderowany na 2 miesiące do Inspektoratu Kawalerii w Warszawie, a następnie wiosną 1920 brał udział w organizacji plebiscytu na Warmii. Nie przeszkodziło mu to jednak ani w aktywności sportowej, ani w życiu zawodowym, czy towarzyskim. Ojciec jeszcze w stopniu kaprała został po szarży pod Wołczkiem (obecnie wieś nazywa się Wołczyń) odznaczony Krzyżem Walecznych za wyniesienie spod ostrzału bolszewickich ciężkich karabinów maszynowych ciężko rannego dowódcy I-go szwa-

dronu podchorążego Doruchowskiego. Ponieważ zdarzyło się to w listopadzie 1920 roku wnioskuję, że ojciec, nie bacząc już na stan zdrowia, powrócił na front i do końca kampanii uczestniczył w dalszych walkach. Zdemobilizowano go w stopniu plutonowego w 1921 roku. Stopień podporucznika rezerwy uzyskał w 1928 roku. Z arkusza ewidencyjnego wynika, że podczas działań wojennych przeciwko Ukraińcom i bolszewikom brał udział w bitwach pod Lwowem, Beżem, Sokalem, Żółkwią, Pińskiem, Łunińcem, Bobrujskiem, Równem i Kryłowem. Według zapisu z 1934 roku ojciec otrzymał kategorię zdrowia „D” jako zdolny do służby tylko w pospolitym ruszeniu, ale jednocześnie PKU Gdynia ujmował go w ewidencji 4-go batalionu czołgów i samochodów pancernych. Zachowało się jego zdjęcie w mundurze, niewątpliwie zrobione po mobilizacji w 1939 roku, ale na pewno nie mógł być zmobilizowany do regularnej armii. Przeczą temu jego zapiski z września 1939 roku.

Zbigniew Bleszyński. Wrzesień 1939 r.

Aż do wybuchu 2-giej wojny ojciec przebywał w Gdyni, mieście które współtworzył. Był tam nawet sekretarzem Oddziału Wybrzeże Stowarzyszenia Architektów Rzeczypospolitej Polskiej (SARP) do 1939 roku. Nic mi nie wiadomo o przedwojennych zamierzeniach rządowych odnośnie Śląska i Katowic, ale ponieważ zachowały się dokumenty (legitymacja służbowa i angaż) świadczące o rozpoczęciu pracy w Urzędzie Miejskim w Katowicach w ostatnich dniach sierpnia 1939 roku, sądzę, że coś planowano. Oczywiście wybuch wojny zniweczył te zamiary. Ojciec nigdy nie zaczął tam pracować. Początek działań wojennych zaznaczył się dziwną ruchliwością ojca na terenie Polski. Mogę to prześledzić w oparciu o zachowane zapiski ojca, prowadzone od początku działań wojennych. Nigdy nie zapisywał rodzaju zadań, które wykonywał, są tylko daty i miejsca, czasem nawet godziny oraz zdawkowe uwagi dotyczące okoliczności, które go spotkały w danym miejscu. Dodatkowo, pojawiły się w tych

zapiskach nazwiska, tyle że nie można przypisać ich żadnej konkretnej przyczynie zanotowania, jednakże wielu z tych ludzi było architektami. Niektóre są podkreślone, inne nie. Część z nich dotyczy kolegów ojca z zespołu projektującego miasto Gdynia. Obok listy nazwisk znajduje się dopisek „ranni”. Próbując zidentyfikować zasadę, którą się kierował, mogłem stwierdzić, że przynajmniej kilka z tych nazwisk dotyczyło oficerów poległych w okolicach Gdyni podczas kampanii wrześniowej 1939 roku. Ciekawostką jest natomiast fakt, że podobną listę, oczywiście zawierającą inne nazwiska, znalazłem wśród notatek pozostałych po śmierci cioci Krysi. Zupełnie tak, jakby oboje realizowali pewną zasadę postępowania. Wracając do ruchliwości ojca. Pełno go było w różnych miejscowościach. Krótkie, jednodniowe, najwyżej kilkudniowe pobyty. Po kolei: Kraków, Bochnia, Sandomierz, Radom, Lublin, Pliszczyn, Pilaszkowice, Oleśniki, Sobibór, Chełm, Hrubieszów, Mircze, Łaszczów, Zimne, Podładów, Tyszowce, Sahryń, Hostynne, Lipiny, Stryjów, Piaski Szlacheckie, znowu Lublin, Sadkowice, Zwoleń, Małęczyn, Łaziska, i w końcu – 8-go X 1939 roku – Pińczów. Ta dziwna ruchliwość ojca nasunęła mi pewne przypuszczenia. Niewątpliwie był związany już przed wojną z II Oddziałem Sztabu Głównego Wojska Polskiego. Tu zauważalne jest duże podobieństwo działań (ruchliwości) ojca z działaniami (ruchliwością) stryja Tadeusza Bleszyńskiego w pierwszych dniach wojny. Ruchy ojca wynikały z zadań, które realizował na mocy rozkazów II Oddziału Sztabu Głównego. Tak więc, wybuch wojny spotkał go w Krakowie i okolicach, po czym wraca na kilka godzin do Warszawy i wyrusza na wschód. Porusza się samochodem, głównie na wschód od Zamościa i Hrubie-

szowa w obszarze działań początkowo Armii gen. Przedrzymirskiego a następnie Brygady Kawalerii płk. Zakrzewskiego, w czym nie ma już nic dziwnego, gdyż płk Zakrzewski w 1920 roku będący w stopniu rotmistrza był dowódcą ojca w 203 Ochotniczym Pułku Ułanów. Ojciec działał mniej więcej wzdłuż rzeki Huczwi (dopływ Bugu). Zauważalny jest tu zdecydowanie wrogi stosunek Melchiora Wańkowicza do ojca – oficerowie, czy współpracownicy tzw. 2-ki nie cieszyli się wówczas zbyt dużym uznaniem społecznym. Ale jedną z ważnych przesłanek wskazującą na rodzaj zaangażowania ojca stanowił fakt, że odwiedzając Warszawę czy przed wojną, czy podczas okupacji, nigdy nie zatrzymał się w mieszkaniu rodzinnym na ul. Poznańskiej 17 m. 7, ale w mieszkaniu Zawadzkich na Poznańskiej 17 m. 3 – dwa piętra niżej. I ten adres podawał jako swój adres korespondencyjny na użytek rodziny i zaufanych osób. Ojciec od początku okupacji niemieckiej należał do ekspozytury wywiadu 741, gdzie miał numer 681 i najprawdopodobniej znalazł się tam w wyniku kontynuacji działań w Oddziale II Sztabu Głównego WP. Po likwidacji ekspozytury 741 w 1941 roku ojciec przeszedł do sieci wywiadu ofensywnego na Niemcy o kryptonimie „Lombard”, gdzie miał numer L 53 i gdzie nadzorował kilka lub kilkanaście źródeł informacji. Natomiast kombinacja z adresem mogła również wynikać z bliskiego (przez ścianę) sąsiedztwa Poselstwa Sowieckiego – pełniącego rolę Ambasady, które znajdowało się na ul. Poznańskiej 15. Czy te podejrzenia mają jakieś uzasadnienie, nie wiem ale zważywszy na fakt niezwykle bliskiej współpracy niemieckich służb policyjno-wywiadowczych i sowieckiego NKWD w 1-szej fazie wojny, oraz na fakt niezniszczenia dokumentacji II Oddziału SG, znajdującej się w Rembertowie, przechwyconej przez Niemców, tak mogło być. I nie wiadomo czy to niezniszczenie było wynikiem sabotażu (nasz II Oddział był w pewnym stopniu infiltrowany przez Sowietów), przypadku (zakłócenia komunikacyjne w przekazaniu rozkazu w warunkach wojennych), czy w końcu wynikiem zwykłego niedbalstwa (bo i taka możliwość istnieje). Z kolei na fakt ukierunkowania przynajmniej części działań ojca wskazuje bliska znajomość i przyjaźń ojca z rodziną Walickich (Tadeusz Walicki z Krześlowa jest oficjalnie wpisany w dokumentacji kościelnej jako mój ojciec chrzestny). A prof. Michał Walicki, który składał ojcu życzenia z okazji ślubu, podczas wojny pracownik BIP (Biuro Informacji i Propagandy KG AK), był również zastępcą prof. Ostoi-Chrostowskiego szefa Referatu 999 KG AK, zajmującego się podczas okupacji działalnością wywiadowczą przeciwko Rosji Sowieckiej i związanym z nią kręgom komunistycznym w Polsce. Tak więc na początku wojny poruszał się ojciec samochodem, jednak samochód w pewnym momencie zniknął, jak pisze ojciec w jednym ze swoich ostatnich listów - został przekazany do użytku Dywizjonu Artylerii Motorowej ze Stryja, pojawił się za to rower. Na dłużej pojawił się w okolicach Piotrkowa Trybunalskiego. Co faktycznie tam robił? Mogę się jedynie domyślać. Zachowało się bowiem okrągłe niewielkie pudełko metalowe pochodzenia francuskiego z lat czterdziestych, w którym mama przechowywała drobne guziczki, szpilki itd. Likwidując mieszkanie po mamie (zmarła w 2003 roku), natrafiłem na to pudełko. Światło padało akurat na wewnętrzną stronę wieczka. Znajdował się tam słabo widoczny ręczny napis zrobiony ołówkiem i nawiązujący do postaci ateńskiego wodza i polityka Alcybjadesa. Poza tym w zapisie występują tajemniczy Ali i Cykus oraz bogini Cybele, a wszystko kończy się podpisem „Obserwator”. Tekst krótki, ale charakter pisma był zbliżony do charakteru pisma mamy.

Południowo-wschodnia Islandia

Tekst i zdjęcia Antoni Winiarski

Islandia jest republiką o powierzchni 103 125 km² i liczy 397 tys. mieszkańców. Stolicą Islandii jest Reykjavík (140 tys. mieszkańców).

Władzą ustawodawczą jest jednoizbowy parlament Althing. Pierwszy Althing zebrał się w 930 r.

Islandzki jest językiem urzędowym. W Islandii dominuje Ewangelicko-Luterański Kościół Islandii.

Płynąc promem Norröna, zbliżamy się do Islandii. Z oddali widzimy skaliste szczyty wynurzające się z mgły. A nad nimi błękitne niebo. Płynąc bliżej, zanurzamy się we mgle – i tu niespodzianka. Pojawia się biała tęcza, a w jej środku mój cień otoczony kolorową aureolą zwaną gloria. Co więcej, każdy widzi tylko swój cień z tęczową aureolą na tle morza. Zjawisko to jest znane jako widmo Brockenu i najczęściej obserwowane w górach. Biała tęcza powstaje wówczas, gdy światło załamuje się na kropelkach mgły o średnicach mniejszych niż 0,05 mm.

Biała tęcza przed wplynięciem do fiordu Seyðisfjörður.

Z lewej strony u dołu cień pokładu promu. Prom Norröna w miasteczku **Seyðisfjörður**. Stąd rozpoczynamy objazd Islandii zgodnie z ruchem wskazówek zegara.

Wybierając się do Islandii, wiedzieliśmy, że jest tam ok. 1000 zarejestrowanych wodospadów, ale mimo to, ich liczba nas zaskoczyła. Było ich mnóstwo – i dużych i małych. W pierwszym dniu zwiedzania Islandii każdy wodospad wyzwał okrzyk zachwytu i chęć uwiecznienia go aparatem fotograficznym. W drugim i następnych dniach, wodospady już nam spowszedniały. Patrząc na kolejny wo-

dospad, myśleliśmy tylko – o, znowu wodospad. Wśród tej mnogości spadającej wody niektóre wodospady szczególnie się wyróżniały.

Piękny jest wodospad **Litlanesfoss** otoczony bazaltowymi słupami o przekroju najczęściej sześciokątnym i osiągających wysokość 20 m. Słupy powstały podczas stygnięcia zakrzepłej lawy i są prostopadłe do powierzchni zastygającej lawy. Taki układ słupów nazywany jest organami.

Wodospad **Litlanesfoss** ma wysokość 30 m i przedziera się przez bazaltowe skały.

Powyżej wodospadu Hengifoss.

Owce w okolicy wodospadu **Litlanesfoss**.

Powyżej wodospadu Litlanesfoss podchodzimy do ciekawego wodospadu **Hengifoss**, co po polsku znaczy „zawieszony”. W tym, trzecim co do wysokości islandzkim wodospadzie, spadająca woda odkryła naprzemienne ciemne i czerwone warstwy. Ciemne warstwy – to bazalt powstał z lawy wulkanicznej. Po zakończeniu erupcji na powierzchni lawy zaczęły osiedlać się rośliny i powstawała gleba. Kolejny wylew lawy spalił wszystko. Pod wpływem wysokiej temperatury gleba zawierająca związki żelaza zmieniała kolor na czerwony. I tak ten proces powtarzał się kilkakrotnie.

Wodospad Hengifoss o wysokości 128 m.

Renifery żyją dziko we wschodniej Islandii. Sprowadzono je z Norwegii w XVIII w.

Podróżowanie ułatwia 13 tuneli. Z tunelu Fáskrúðsfjarðargöng o długości 5,8 km skorzystaliśmy jadąc do **Stöðvarfjörður**, gdzie zwiedziliśmy kolekcję skał, minerałów i przyrodniczych osobliwości zebranych przez Petrę (Ljósbjörg Petra María, 1922-2012), głównie we wschodniej Islandii. Pani Pe-

tra zbierała te kamienie, które się jej podobały. Większość kolekcji jest wystawiona w ogrodzie, a okazy wrażliwe na warunki atmosferyczne, np. zeolity, eksponowane są w domu.

W pobliskiej miejscowości **Breiðdalsvík** jest muzeum poświęcone angielskiemu geologowi George'owi Walkerowi i językoznawcy Stefánowi Einarsson.

Kolekcja jaspisów i mlecznych opali w Muzeum Kamieni Petry w Stöðvarfjörður.
Wydrzyk wielki w pobliżu Lodowej Laguny Jökulsárlón.

Lodowcowa laguna Jökulsárlón, czyli Laguna Rzeki Lodowcowej, utworzyła się wskutek topnienia lodowca Breiðamerkurjökull, który jest jezorem wielkiego lodowca Vatnajökull o powierzchni 7800 km². Głębokość laguny wynosi 248 m, a jej dno jest poniżej poziomu morza. Od lodowca odrywają się góry lodowe, które dawniej spływały do oceanu. Ponad powierzchnię wody wystaje ok. 20 % masy lodowej góry. Ponieważ stanowiły one zagrożenie dla łodzi i statków, dlatego przy ujściu laguny do morza usypano próg, który uniemożliwia górą przedostanie się do oceanu. Wiatr i prądy wodne w lagunie powodują, że lodowe góry krążą po lagunie powoli się roztopiając, co trwa do czterech lat. Niektóre góry lodowe wskutek nierównomiernego topnienia zmieniają swój środek ciężkości, i nawet się przewracają. Fala powstała po takiej przewrocie może wyrzucić amfibię. Dlatego za amfibią czasem płynie łódź z ratownikami. Na szczęście tego typu atrakcje nas nie spotkały, gdy płynęliśmy amfibią pośród gór lodowych.

Lodowcowa laguna Jökulsárlón. Amfibia, którą widzimy na zdjęciu zabiera do 18 turystów. Za jeziorem widać lodowiec, którego grubość jest ok. 1000 m. Góra lodowa. Niebieski kolor jest charakterystyczny dla lodu, który utworzył się na dużej głębokości pod dużym ciśnieniem. Na ostatnim planie widać przewróconą górę lodową z ciemnymi pasami ułożonymi prawie pionowo.

Kierując się dalej na zachód, zatrzymujemy się w **Parku Narodowym Skaftafell**. Podchodzimy do czoła lodowca Skaftafellsjökull. Porównując wygląd czoła lodowca w latach 2010 i 2016 widzimy, że lodowiec nie przesunął się, ale zmalała jego grubość. Ponadto w 2010 r. lodowiec był pokryty czarnym pyłem wulkanicznym z powodu wybuchu wulkanu **Eyjafjallajökull** dwa miesiące wcześniej, co na pewno przyspieszyło topnienie lodowca. Jeszcze spacer do wodospadów **Hundafoss** (psi wodospad, bo podobno psy często do niego wpadały) i Swartifoss (czarny wodospad) z pięknymi bazaltowymi kolumnami.

W miejscowości **Kirkjubæjarklaustur** podziwiamy wodospad **Systrafoss**, utworzony przez dwie wodne strugi spływające po stromej skalnej ścianie. Nad wodospadem wznosi się skała w kształcie głowy kota. W kościele jest posadzka utworzona z sześciokątnych jakby płyt. Są to wierzchołki kolumn bazaltowych. W pobliżu jest pole lawowe pamiętające tragedię, która wydarzyła się pod koniec XVIII w. W ziemi utworzył się system szczelin o długości 25 km, a na nim 130 kraterów wyrzucających lawę, popiół i trujące gazy. Lawa z **kraterów Lakki** pokryła obszar 580 km². Trujące gazy zawierające dwutlenek siarki i związki fluoru spowodowały zniszczenie upraw i śmierć 80% owiec oraz 50% innych zwierząt. Klimat ochłodził się nie tylko w Islandii, ale na całej półkuli północnej. Do zatrucia doszła jeszcze klęska głodu. W Islandii zmarło 9 tysięcy osób – ¼ ludności.

Pole lawowe powstałe z wypływów lawy z kraterów Lakki w XVIII w.
Bazaltowe skały Reynisdrangar w Vík í Mýrdal sięgają do 66 m wysokości.

Dojeżdżamy do najbardziej na południe wysuniętej miejscowości na wyspie – Vík í Mýrdal, która słynie z czarnej plaży. Plażę tworzą małe czarne ziarenka bazaltu. Podobnie jasne kwarcowe ziarenka piasku tworzą znane nam plaże nad Bałtykiem.

Z plaży jest piękny widok na skały Reynisdrangar. Wśród licznych ptaków naszą uwagę zwróciły ostrygojady i kulik mniejszy. W Vík í Mýrdal podziwialiśmy rzadkie zjawisko atmosferyczne – iryzację. Światło słoneczne uległo dyfrakcji na małych kryształach lodu (2,5 – 5,5 mikrometra) znajdujących się w chmurze na wysokości kilkanastu kilometrów.

Iryzacja. Vík í Mýrdal.

Stół pokryty pyłem wulkanicznym z erupcji w 2010 r. wulkanu **Eyjafjallajökull (1666 m n.p.m.) przykrytego lodowcem. Skansen w Skógar.**

Jadąc dalej, zatrzymujemy się przy imponującym wodospadzie Skógafoss o wysokości 62 m i szerokości 16 m, a następnie przy skansenie i Muzeum Transportu Skógar. Byliśmy w skansenie 2 miesiące po erupcji wulkanu **Eyjafjallajökull. Zebrałem trochę pyłu wulkanicznego do analizy metodą spektroskopii fotoelektronów. W drobnym pyłe było 0,50 procent atomowych fluoru, a w grubszym pyłe 0,22 % at. fluoru. Nadmiar fluoru w organizmie bardzo osłabia kości ludzi i zwierząt.**

Przed nami kolejne atrakcje – gejzery, jeziora, wulkany i granica płyt kontynentalnych.

Wodospad Seljalandsfoss na rzece **Seljalandsá**, której źródło znajduje się przy lodowcu **Eyjafjallajökull. Woda spada z wysokości 65 m z klifu.**

Przeszliśmy ścieżką za wodną kurtyną.

Wulkan Hekla 1491 (m n.p.m.) często wybuchał, od co najmniej 8600 lat. Ostatnia erupcja była w 2000 r.

Zdjęcia z wycieczek w 2010, 2014 i 2016 r.

WYBRANE WYDARZENIA

grudzień 2023 – luty 2024

Ewa Sobieszczkańska

7 listopada. Prezydent RP Andrzej Duda podpisał postanowienia w sprawie zwołania pierwszego posiedzenia Sejmu RP X kadencji i Senatu RP XI kadencji. Pierwsze posiedzenie Sejmu Prezydent RP zwołał na 13 listopada o godz. 12.00, a pierwsze posiedzenie Senatu – na 13 listopada o godz. 16.00.

Prezydent podpisał również postanowienia o wyznaczeniu Marszałków Seniorów Sejmu i Senatu. Na Marszałka Seniora Sejmu RP został wyznaczony poseł Marek Waclaw Sawicki (PSL), a na Marszałka Seniora Senatu RP – senator Michał Seweryński (PiS)

13 listopada. Poniedziałek. Pierwsze posiedzenie inauguracyjne X kadencję Sejmu otworzył Marszałek Senior – Marek Sawicki. Tradycyjnie do nowo wybranych posłanek i posłów z orędziem zwrócił się prezydent Andrzej Duda. Nawiązał do rekordowej frekwencji, jaka padła w wyborach przeprowadzonych 15 października. Zdaniem prezydenta Dudy to „wielki sukces”, ale także „wielkie zadanie”. – „*To od waszych decyzji, od tego, jak będziecie sprawować swój mandat zależy, czy Polacy tej wiary w naszą demokrację nie utracą.*” – podkreślił Andrzej Duda. Prezydent zadeklarował gotowość do współpracy z nowo wybranym Sejmem.

Zgodnie z wymogiem konstytucyjnym na pierwszym posiedzeniu nowo wybranego Sejmu dymisję Rady Ministrów złożył premier Mateusz Morawiecki.

Pierwszą decyzją Sejmu X kadencji był wybór marszałka. Posłowie wybrali na tę funkcję posła Szymona Hołownię.

Sejm podjął uchwałę, w której ustalił liczbę wicemarszałków na sześciu. Na funkcję tę bezwzględną większością głosów wybrani zostali posłowie: Monika Wielichowska (KO), Dorota Niedziela (KO), Włodzimierz Czarzasty (Nowa Lewica), Piotr Zgorzelski (Trzecia Droga) oraz Krzysztof Bosak (Konfederacja).

Przepadła kandydatura Elżbiety Witek (PiS). *Jesteśmy gotowi na brak wicemarszałka Sejmu* - powiedział Jarosław Kaczyński po odrzuceniu przez Sejm kandydatury Elżbiety Witek. Klub PiS nie zgłosi innego kandydata. Zarządzono przerwę w obradach do 14 listopada, do godz. 16.00.

<https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/komunikat.xsp?documentId=7E966CC163282C7CC1258A66006C7C41>

O godz. 16.00 rozpoczęło się pierwsze posiedzenie Senatu XI kadencji. Posiedzenie otworzył Prezydent RP Andrzej Duda.

Senator Małgorzata Kidawa-Błońska została wybrana Marszałkiem Senatu. W bieżącej kadencji Senat wybiera pięciu wicemarszałków, senatorowie wybrali czworo: Magdalenę Biejat (Lewica Razem), Rafała Grupińskiego (PO), Michała Kamińskiego (Unia Europejskich Demokratów) i Macieja Żywnę (Polska 2050). Poparcia Izby nie uzyskał Marek Pęk (PiS).

Prezydent Andrzej Duda powierzył misję tworzenia nowego rządu premierowi Mateuszowi Morawieckiemu. W ciągu 14 dni od powołania szef rządu przedstawi Sejmowi program działania wraz z wnioskiem o udzielenie wotum zaufania. Wotum zaufania Sejm uchwała bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

14 listopada. Drugi dzień 1. Posiedzenia Sejmu. Parlamentarzyści wybrali spośród posłów – czterech członków Krajowej Rady Sądownictwa. W skład konstytucyjnego organu z sejmowych miejsc wejdą: Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO), Tomasz Zimoch (Koło Parlamentarne Polska 2050), Anna Maria Żukowska (Nowa Lewica) oraz Robert Kropiwnicki (PO). Kandydatami ze strony Prawa i Sprawiedliwości byli: Arkadiusz Mularczyk, Marek Ast, Kazimierz Smoliński i Bartosz Kownacki. Zgodnie z wynikami głosowania PiS nie będzie miało swojego kandydata w KRS. <https://www.rp.pl/prawo-dla-ciebie/art39401211-sejm-wybral-nowych-czlonkow-krajowej-rady-sadownictwa>

21 listopada. Sejm wznowił posiedzenie. W porządku obrad znalazły się głosowania – wybór członków nowego Trybunału Stanu, wybór składów osobowych komisji sejmowych oraz składu komisji do spraw Unii Europejskiej, komisji etyki poselskiej i komisji do spraw służb specjalnych.

22 listopada. Zawarto porozumienie między Izraelem a Hamasem, za pośrednictwem Kataru i przy udziale Stanów Zjednoczonych, dotyczące warunkowej przerwy w działaniach wojennych. Na mocy porozumienia w ciągu 24 godzin od jego ogłoszenia ma zostać zarządzone czterodniowe zawieszenie broni, a następnie do skutku ma dojść wymiana 50 kobiet i dzieci przetrzymywanych przez Hamas jako zakładników. Porozumienie zakłada ponadto wpuszczenie do Strefy Gazy setek ciężarówek przewożących pomoc humanitarną, medyczną i paliwową. Izrael zgodził się na przedłużanie zawieszenia broni o jeden dzień w zamian za każdych dodatkowych 10 zakładników uwolnionych przez Hamas.

4 grudnia. „Wszystko poszło nie tak, jak powinno” – ocenił amerykański dziennik „Washington Post” w obszernej analizie, poświęconej ukraińskiej kontrofensywie przeciwko rosyjskiej armii, która rozpoczęła się w czerwcu br. Jak podkreślono, w ciągu niemal pół roku Ukraińcy zdołali przesunąć się o zaledwie 19 km i wyzwolić kilka miejscowości. <https://www.pap.pl/aktualnosci/washington-post-o-ukraińskiej-kontrofensywie-wszystko-poszlo-nie-tak-jak-powinno-0>

11 grudnia. W Sejmie premier Mateusz Morawiecki wygłosił exposé, w którym przedstawił najważniejsze założenia swojego gabinetu. „Polska to wielka siła duchowa i to nie my ją wybieramy, to ona wybiera nas” – oświadczył szef rządu na wstępie. „Jestem pewien, że projekt, który zamierzam przedstawić, musi wygrać i wygra. Być może jeszcze nie dziś, nie w tej izbie, ale wygra na pewno, do tego będę dążył ze wszystkich sił” – powiedział premier.

<https://www.pap.pl/aktualnosci/premier-podczas-expose-projekt-ktory-zamierzam-przedstawic-musi-wygrac-i-wygra>

Wniosek Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego o udzielenie wotum zaufania Radzie Ministrów nie uzyskał większości, doszło więc do tzw. drugiego kroku konstytucyjnego, w którym Sejm wybiera nowego premiera i rząd. Zgłoszony przez grupę posłów kandydat na premiera Donald Tusk uzyskał bezwzględną większość głosów.

12 grudnia. Nowy Prezes Rady Ministrów Donald Tusk wygłosił swoje exposé. W przemówieniu omówił program działania i skład rządu wraz z wnioskiem w sprawie wyboru Rady Ministrów. Najważniejsze gospodarcze punkty exposé to: specjalne ustawy dla przedsiębiorców, podwyżki dla sfery budżetowej, uzyskanie środków z UE, powołanie nowego ciała zajmującego się podatkami, stworzenie nowego ministerstwa przemysłu. Sejm udzielił wotum zaufania dla Rady Ministrów rządu Donalda Tuska bezwzględną większością głosów. 4 stanowiska ministrów obejmą postowie Nowej Lewicy, w tym Krzysztof Gawkowski wybrany na funkcję wiceprezesa Rady Ministrów i ministra cyfryzacji (W Sejmie jest 26 posłów, którzy uzyskali mandaty z list Nowej Lewicy.) <https://www.prawo.pl/samorzad/rzad-donald-tuska-poznaj-sklad-rady-ministrow,524386.html>

Posel Konfederacji Grzegorz Braun zgasił gaśnicą w holu sejmowym świece chanukowe, zakłócając odbywający się na terenie Kancelarii Sejmu obrządek religijny. Marszałek Szymon Hołownia wykluczył posła Brauna z obrad. Zapowiedział także karę finansową.

14 grudnia. Do Trybunału Konstytucyjnego wpłynął wniosek grupy posłów PiS o zbadanie zgodności z Konstytucją niektórych przepisów kodeksu spółek handlowych w odniesieniu do spółek stanowiących jednostki publicznej radiofonii i telewizji. Tego samego dnia TK podjął decyzję o wydaniu zabezpieczenia polegającego na tym, że do czasu rozstrzygnięcia sprawy nie można m.in. zmieniać składów rad nadzorczych w spółkach mediów publicznych. Rozprawa została wyznaczona na 16 stycznia 2024 r.

19 grudnia. Sejm przyjął uchwałę (*głosowaną o godz. 22:13*) w sprawie przywrócenia ładu prawnego oraz bezstronności i rzetelności mediów publicznych oraz Polskiej Agencji Prasowej, w której „- wzywa wszystkie organy państwa Rzeczypospolitej Polskiej do niezwłocznego podjęcia działań mających na celu przywrócenie ładu konstytucyjnego w zakresie dostępu obywateli do rzetelnej informacji i funkcjonowania mediów publicznych oraz w zakresie niezależności, obiektywizmu i pluralizmu w realizacji misji publicznej przez publiczną

radiofonii i telewizji, a także w zakresie uzyskiwania i przekazu informacji przez Polską Agencję Prasową." W głosowaniu nad projektem uchwały nie brało udziału aż 109 posłów PiS, uznając ją za niezgodną z Konstytucją - udali się pod siedzibę TVP, by „bronić wolności słowa”. <https://www.pap.pl/aktualnosci/uchwala-ws-mediow-publicznych-sejm-zdecydowal>

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego **na podstawie uchwały Sejmu**, działając na **podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych** odwołał 19 grudnia 2023 roku dotychczasowych prezesów Zarządów Telewizji Polskiej S.A., Polskiego Radia S.A. i Polskiej Agencji Prasowej S.A. i Rady Nadzorcze. Minister powołał nowe Rady Nadzorcze ww. Spółek, które powołały nowe Zarządy Spółek. Decyzja o odwołaniu dotychczasowych władz i powołaniu nowych została podjęta na Walnych Zgromadzeniach Akcjonariuszy przez właściciela Spółek, reprezentowanego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Wszystkie te czynności musiano wykonać między 22:13 a 23:59. W ciągu 107 minut, w siedzibie resortu kultury miały odbyć się zgromadzenia wspólników trzech spółek, a ich protokoły miały zostać sporządzone w innym miejscu – podpis Sienkiewicza złożony został, według treści aktu notarialnego, w siedzibie kancelarii notarialnej - zwracał uwagę były szef MSZ Paweł Jabłoński.

<https://wpolityce.pl/polityka/675963-107-minut-sienkiewicza-jablonski-sa-powazne-podejrzenia>

20 grudnia. Sąd Okręgowy w Warszawie skazał prawomocnie Mariusza Kamińskiego, byłego szefa MSWiA i koordynatora służb specjalnych oraz jego zastępcę Macieja Wąsika na dwa lata pozbawienia wolności w związku z tzw. aferą gruntową.

Sprawa wróciła na wokandę po ponad ośmiu latach w związku z czerwcowym orzeczeniem SN. Na początku czerwca br. SN w Izbie Karnej uchylił umorzenie sprawy b. szefów CBA dokonane jeszcze w marcu 2016 r. przez Sąd Okręgowy w Warszawie w związku z zastosowanym przez prezydenta Andrzeja Dudę prawem łaski „wobec nieprawomocnie skazanych b. szefów CBA” i przekazał sprawę SO do ponownego rozpoznania.

W ocenie Kancelarii Prezydenta „*ułaskawienie z 2015 roku zostało wykonane zgodnie z prawem, co potwierdził Trybunał Konstytucyjny (w orzeczeniu z 2 czerwca 2023 r.) i pozostaje w mocy prawnej.*” „*Sąd Najwyższy nie ma żadnej podstawy prawnej do badania wykonania prerogatywy przez Prezydenta RP*”.

<https://trybunal.gov.pl/postepowanie-i-orzeczenia/postanowienia/art/12296-spor-kompetencyjny-miedzy-prezydentem-rp-a-sadem-najwyzszym>

Parlament Europejski i Rada UE uzyskały kompromis w sprawie paktu migracyjnego. Zachowano w nim regułę obowiązkowej solidarności z relokacją, którą można zastąpić ekwiwalentem finansowym. Sprzeciw Polski i Węgier został przegłosowany.

Pakt migracyjny zakłada, że poszczególne kraje członkowskie miałyby przyjąć część osób migrujących do UE z krajów trzecich. Liczba tych osób byłaby proporcjonalna do liczby mieszkańców danego kraju. W Polsce byłoby to ok. 2500 osób. **Jeśli państwo nie wyrazi zgody na przyjęcie migrantów, może uiścić wkład finansowy** (szacuje się, że miałyby to być 20 tys. euro za osobę). Pieniądze te mają trafiać do puli środków przeznaczonych na pomoc krajom trzecim, do których Unia chce relokować część uchodźców.

https://wydarzenia.interia.pl/kraj/news-jest-porozumienie-przymusowa-solidarnosc-na-terenie-calej-un,nld,7220972#utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=chrome

O godzinie 11.18 przestaje nadawać TVP Info. Wyłączono portal internetowy i antenę. W tym dniu na antenie TVP nie ukazują się żadne z serwisów informacyjnych tj. Teleexpress, Panorama, Wiadomości.

Fot.: Dziennikarze programów informacyjnych TVP i goście zaproszeni w tym dniu do studia, po wyłączeniu sygnału Telewizji Polskiej, w specjalnym wydaniu Wiadomości nadawanym ze studia TVP za pośrednictwem Telewizji Republika.

źródło: <https://tvrepublika.pl/live>

21 grudnia. Ostatni dzień obrad 1. posiedzenia Sejmu 10 kadencji.

<https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PorzadekObrad.xsp?documentId=FE9B71BE1305B44CC1258A61004597D1>

Marszałek Sejmu Szymon Hołownia wydał postanowienie w sprawie stwierdzenia **wygaśnięcia mandatów poselskich posłów Mariusza Kamińskiego i Macieja Wąsika**, od 20 grudnia 2023 roku.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego odwołał dyrektora Zachęty – Narodowej Galerii Sztuki.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji i Rada Mediów Narodowych opublikowały 20 i 21 grudnia swoje stanowiska w sprawie bezprawnych działań Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

- *Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji stwierdza, że działanie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wbrew literalnemu brzmieniu przepisów ustawy o radiofonii i telewizji (art. 27 i 28) oraz ustawy o Radzie Mediów Narodowych (art. 2 ust. 1), dotyczących powoływania i odwoływania składów osobowych organów jednostek publicznej radiofonii i telewizji jest rażącym przekroczeniem uprawnień. Wszelkie zmiany w zarządach Telewizji Polskiej, Polskiego Radia oraz Polskiej Agencji Prasowej **wprowadza się jedynie w trybie przewidzianym ustawami.*** (20 grudnia)

- Stanowisku Rady Mediów Narodowych: *Podjęte przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego uchwały o odwołaniu dotychczasowych oraz o powołaniu nowych zarządów i rad nadzorczych Telewizji Polskiej, Polskiego Radia i Polskiej Agencji Prasowej są nieistniejące i w związku z tym nie mogą funkcjonować w obrocie prawnym.*

W stanowisku powołano się na przepisy ustawy o radiofonii i telewizji i ustawy o PAP: *Kompetencje do kształtowania składów osobowych zostały w tych aktach prawnych wyraźnie zastrzeżone dla Rady Mediów Narodowych (art. 27 i 28 ustawy o radiofonii i telewizji oraz art. 8 i 9 ustawy o Polskiej Agencji Prasowej), a więc z wyłączeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.*

Rada Mediów Narodowych wystąpiła do Prokuratora Krajowego o *podjęcie pilnych działań prawnych mających na celu ochronę praworządności oraz interesu społecznego w mediach publicznych, a także zapobieżenie dalszemu naruszaniu przepisów prawa przez rząd Donalda Tuska oraz jego nominatów skierowanych do jednostek publicznej radiofonii i telewizji oraz Polskiej Agencji Prasowej.* (21 grudnia)

22 grudnia. M. Wąsik i M. Kamiński złożyli **odwołania** od decyzji marszałka Sejmu o wygaszeniu ich mandatów poselskich **zarówno w Sejmie, jak i w Sądzie Najwyższym.**

26 grudnia. Ukraińskie Siły Powietrzne poinformowały o ataku z wykorzystaniem pocisków manewrujących, którego celem był okręt desantowy Nowoczerkask. Jednostka stacjonowała w Teodozji na okupowanym Krymie.

27 grudnia. Prezydent Andrzej Duda odmówił podpisania ustawy z dnia 21 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024, gdyż nie zgadza się „*wobec próby przejścia mediów publicznych z naruszeniem fundamentalnych reguł demokratycznego państwa prawnego, w tym zasady praworządności (art. 7 Konstytucji) – na przekazanie im 3 miliardów złotych ze środków publicznych*”.

Wraz z wetem Prezydent złożył „projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024. <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/projekt-ustawy-o-szczegolnych-rozwiazaniach-sluzacych-realizacji-ustawy-budzetowej-na-rok-2024,79246>

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bartłomiej Sienkiewicz podjął decyzję o postawieniu w stan likwidacji spółek Telewizja Polska S.A., Polskie Radio S.A. oraz Polskiej Agencji Prasowej S.A. <https://www.gov.pl/web/kultura/komunikat-ministra-kultury-i-dziedzictwa-narodowego>

28 grudnia. Posłowie klubu parlamentarnego PiS od ponad tygodnia w ramach kontroli poselskich prowadzą "dyżury" w budynkach mediów publicznych: TVP, Polskiego Radia i PAP.

Przed budynkami TVP codziennie odbywają się manifestacje „w obronie wolnych mediów”. Protesty rozszerzyły się na inne miasta w Polsce. W czwartek 11 stycznia przed Sejmem ma się odbyć demonstracja pod hasłem "Protest Wolnych Polaków". Prawo i Sprawiedliwość wzywa Polaków, którym bliskie są ideały wolności, by wzięli udział w proteście.

29 grudnia. Piątek. *"W dniu dzisiejszym podjąłem decyzję o likwidacji 17 spółek regionalnych rozgłośni Polskiego Radia, jako kontynuacja wcześniejszego procesu"*- poinformował w mediach społecznościowych Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bartłomiej Sienkiewicz.

Maciej Świrski, przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, odnosząc się do decyzji ministra uznał, że *„decyzje te są całkowicie bezprawne, naruszające ustawę o radiofonii i telewizji, ustawę o Radzie Mediów Narodowych oraz art. 7 Konstytucji, który mówi, że organy państwa działają na podstawie i w granicach prawa”*.

Największy ostrzał Ukrainy od miesiąca. Rosjanie zaatakowali Ukrainę raketami różnego typu i dronami dalekiego zasięgu. Uderzenie przeprowadzono nocą z czwartku na piątek oraz w piątek rano w celu na terenie całego kraju, od Charkowa i obwodu donieckiego na wschodzie, przez Odessę na południu aż po Ukrainę zachodnią. Władze Ukrainy poinformowały o 30 osobach zabitych i ponad 160 rannych.

Od strony granicy z Ukrainą wleciał na terytorium Polski "niezidentyfikowany obiekt powietrzny". Rakieta była na terenie Polski ok 3 minut, następnie zawróciła.

"Naruszenie przestrzeni powietrznej RP nastąpiło o godz. 07:12 w rejonie miejscowości Horodło (woj. lubelskie) i od momentu przekroczenia granicy obiekt obserwowany był przez środki radiolokacyjne systemu obrony powietrznej kraju" – podało w najnowszym komunikacie Dowództwo Operacyjne.

30 grudnia. Premier Donald Tusk złożył życzenia z okazji zbliżającego się Nowego Roku.

31 grudnia. Fragmenty orędzia noworocznego Prezydenta Andrzeja Dudy.

„Po ośmiu latach zmieniła się w naszym kraju większość parlamentarna, zmienił się premier, zmienił się rząd. Ale nie zmieniło się najważniejsze zadanie, jakie stoi przed rządzącymi. To konieczność dbania o bezpieczeństwo naszej Ojczyzny.”

„Poważne zagrożenia zewnętrzne dla naszej Ojczyzny nigdzie nie zniknęły. Za naszą wschodnią granicą nadal toczy się pełnoskalowa wojna. Dlatego musimy cały czas wzmacniać i modernizować polską armię. Wzmacniać sojusze. Nie może być odwrotu od tej polityki.”

„Jako zwierzchnik sił zbrojnych jestem zawsze gotowy do współpracy z rządem w tematach dotyczących wzmacniania naszego bezpieczeństwa.”

„Mamy do czynienia z nową sytuacją w polskiej polityce. Prezydent i rząd są z innych obozów politycznych.”

„Ale w demokracji trzeba przestrzegać Konstytucji, zasad państwa prawa i dobrych politycznych obyczajów. Niestety w ostatnich dniach koalicja rządowa próbując przejąć media publiczne złamała te zasady.”

„Poważny niepokój budzą także kolejne zapowiedzi podejmowania ważnych decyzji za pomocą sejmowych uchwał. Uchwały sejmu nie mają mocy prawnej, aby stanowić podstawę działania organów państwa ze skutkami dla obywateli. Takie działania również w rażący sposób są sprzeczne z Konstytucją.”

„Jako Prezydent Rzeczypospolitej będę się z całą mocą i zgodnie ze swoimi konstytucyjnymi uprawnieniami przeciwstawiał takim działaniom.”

<https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wypowiedzi-prezydenta-rp/wystapienia/oredzie-noworoczne-prezydenta-andrzeja-dudy,79295>

1 stycznia 2024. Z dniem 1 stycznia weszła w życie ustawa utrzymująca w I połowie 2024 r. dotychczasowe zasady ochrony określonych odbiorców energii elektrycznej, gazu i ciepła.

3 stycznia. Roman Giertych poinformował o otrzymaniu pisma z Sądu Rejonowego Warszawa-Śródmieście, w którym podano, że *"kara orzeczona prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego wobec Mariusza K. i Macieja W. ma być skierowana do wykonania najpóźniej do końca dnia"*.

5 stycznia. Planowane Posiedzenie Sejmu RP w dniach 10, 11 i 12 lipca 2024 r.

Odwołania M. Kamińskiego i M. Wąsika od decyzji o wygaśnięciu ich mandatów poselskich złożone w Sejmie, Szymon Hołownia przesłał do **Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych SN** (niewłaściwej) Do obu spraw wyznaczono składy sędziowskie i terminy posiedzeń niejawnych na 10 stycznia. W sprawie M. Wąsika skład sędziowski Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych złożony był z sędziów orzekających w SN po 2018 r., w sprawie M. Kamińskiego – z sędziów orzekających w tym sądzie przed 2018 r.

Równoległe, już 29 grudnia ub. r. do SN bezpośrednio wpłynęły odwołania M. Kamińskiego i M. Wąsika, które trafiły do **Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych SN** (właściwej do rozpoznawania spraw z zakresu prawa publicznego).

W sprawie odwołania M. Wąsika w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych SN wyznaczony do tej sprawy sędzia wydał postanowienie **o przekazaniu tej sprawy do Izby Kontroli Nadzwyczajnej SN, która 4 stycznia uchyliła postanowienie marszałka Sejmu o wygaśnięciu mandatu posła M. Wąsika. 5 stycznia Izba Kontroli Nadzwyczajnej uchyliła także decyzję marszałka Sejmu ws. wygaśnięcia mandatu poselskiego M. Kamińskiego.**

Polska kieruje do Komisji Europejskiej i Rady Unii Europejskiej formalną notyfikację o przystąpieniu do Prokuratury Europejskiej (EPPO). <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/polska-kieruje-do-komisji-europejskiej-i-rady-unii-europejskiej-formalna-notyfikacje-o-przystapieniu-do-prokuratury-europejskiej> „Wzywamy ministra sprawiedliwości Adama Bodnara do wycofania się z nielegalnej, niepotrzebnej i głęboko szkodliwej decyzji o przystąpieniu Polski do systemu Prokuratury Europejskiej” - mówili na konferencji prasowej w Sejmie politycy Konfederacji. <https://wpolityce.pl/polityka/677498-konfederacja-o-wejsciu-polski-do-prokuratury-europejskiej>

8 stycznia. Pierwsza prezes Sądu Najwyższego Małgorzata Manowska wydała oświadczenie w związku z „*bezprawnymi działaniami prezesa Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych SN oraz marszałka Sejmu*”. W ocenie M. Manowskiej działania prezesa ws. odwołania od wygaszenia mandatu Mariusza Kamińskiego stanowią naruszenie prawa krajowego, nie mają również podstaw w wyroku TSUE z 21 grudnia 2023 r. - Zarzuciła prezesowi Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych sędziemu Piotrowi Prusinowskiemu lekceważenie jej zarządzenia z 4 stycznia br., które rozstrzygnęło spór kompetencyjny między Izbą Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych oraz Izbą Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, stwierdzając właściwość Izby Kontroli Nadzwyczajnej do zbadania odwołania Mariusza Kamińskiego od decyzji marszałka Sejmu o wygaśnięciu jego mandatu poselskiego. <https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2024-01-08/sprawa-wasika-i-kaminskiego-oswiadczenie-sadu-najwyzszego/>

Sąd Rejonowy w Katowicach wpisał do Krajowego Rejestru Sądowego otwarcie likwidacji spółki Polskie Radio - Regionalna Rozgłośnia w Katowicach

W Niemczech rozpoczęły się ogólnokrajowe protesty rolników przeciwko cięciom w sektorze rolnym. W dniach 10-12 stycznia należy spodziewać się także utrudnień w ruchu kolejowym w Niemczech z powodu protestu związku zawodowego niemieckich maszynistów.

9 stycznia. Zaplanowane na bieżący tydzień dwa posiedzenia Sejmu zostały przeniesione na przyszły tydzień. *To, co dzieje się w tym tygodniu, sytuacja głębokiego kryzysu konstytucyjnego, nie daje gwarancji, że w tym tygodniu obrady Sejmu przebiegałyby spokojnie* - poinformował marszałek Sejmu Szymon Hołownia.

Mariusz Kamiński i Maciej Wąsik zostali zatrzymani przez policję w Pałacu Prezydenckim. Byli gośćmi Prezydenta. W tym czasie prezydent Andrzej Duda przebywał w Belwederze, gdzie spotkał się z przedstawicielami społeczności białoruskiej i liderką białoruskiej opozycji Swiatłaną Cichanouską. Obaj politycy trafili do aresztu śledczego na warszawskim Grochowie.

Sąd rejestrowy oddalił wniosek o wpis zmiany danych w Krajowej Rejestrze Sądowym - dotyczący TVP. W uzasadnieniu tej decyzji możemy przeczytać, że uchwały o powołaniu rady nadzorczej oraz zarządu TVP *"zostały podjęte przez organ nieuprawniony"*.

10 stycznia. *„Skazanie mnie za walkę z korupcją i bezprawne pozbawienie mandatu poselskiego traktuję jako akt zemsty politycznej. Od pierwszego dnia mojego uwięzienia rozpoczynam protest głodowy”* – zapowiedział Mariusz Kamiński w oświadczeniu skierowanym do szefa resortu sprawiedliwości Adama Bodnara. Maciej Wąsik również rozpoczął protest głodowy. <https://www.pap.pl/aktualnosci/mariusz-kaminski-zapowiedzial-protest-glodowy>
Na posiedzeniu 10 stycznia Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględniła odwołań M. Kamińskiego od decyzji marszałka Hołowni o stwierdzeniu wygaśnięcia jego mandatu poselskiego.

Sprawa odwołania **M. Wąsika**, która trafiła do Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych SN i **wydanym postanowieniem sędziego została przekazana** do Izby Kontroli Nadzwyczajnej SN, nie była przez Izbę Pracy i Ubezpieczeń Społecznych SN rozpatrywana.

Szymon Hołownia podtrzymuje swoje postanowienie o wygaszeniu mandatów obydwu posłom, podczas, gdy:

- według orzeczenia Sądu Najwyższego **M. Wąsik zachowuje** mandat poselski.

- w sprawie mandatu **M. Kamińskiego są sprzeczne** orzeczenia dwóch Izb SN.

<https://wiadomosci.wp.pl/rzecznik-sn-krytykuje-holownie-wprowadzala-w-blad-6990289650879456a>

Prezydent Andrzej Duda wygłosił oświadczenie, w którym podkreślił: *Nie spocznię w walce o uczciwe i sprawiedliwe państwo polskie. Nie spocznię dopóki pan minister Mariusz Kamiński i jego współpracownicy nie będą na powrót wolnymi ludźmi.*

Prezydent apelował o spokój. *Po ostentacyjnym łamaniu polskiego prawa jest wiele gniewu. Ale niech manifestacje będą pokojowe. Powtórzył również, że stał i stoi na stanowisku, że panowie ministrowie i ich współpracownicy zostali przez Prezydenta RP ułaskawieni w 2015 roku całkowicie zgodnie z Konstytucją, że ułaskawienie to jest w mocy.*

<https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wypowiedzi-prezydenta-rp/wystapienia/oswiadczenie-prezydenta-rp,79528>

Prezes NBP prof. Adam Glapiński na konferencji prasowej przekazał, że inflacja wynosi obecnie 6,1 proc., a w marcu zbliży się do celu Rady Polityki Pieniężnej, który wynosi 2,5 proc. Jednocześnie ostrzegł, że w drugiej połowie roku ceny ponownie wzrosną. Podkreślił, że na chwilę obecną rozpoczęcie procedury wprowadzania w Polsce euro jest niewskazane, wyhamowałoby to dynamikę rozwoju.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji: zmiana na stanowisku Komendanta Głównego PSP.

<https://www.gov.pl/web/mswia/nadbrygadier-mariusz-feltynowski-nowym-komendantem-glownym-psp>

11 stycznia, czwartek Mariusz Kamiński i Maciej Wąsik zostali przewiezieni z Aresztu Śledczego Warszawa-Grochów do dwóch różnych jednostek - Maciej Wąsik trafił do zakładu karnego w Przytułach Starych (obok Ostrołęki), z kolei Mariusz Kamiński do zakładu karnego w Radomiu.

Prezydent Andrzej Duda spotkał się z żonami M. Kamińskiego i M. Wąsika - Barbarą Kamińską i Romą Wąsik. W oświadczeniu Prezydent poinformował: *Zdecydowałem się na prośbę pań, że wszczynam postępowanie ułaskawieniowe. Chcę, żeby to postępowanie zostało przeprowadzone absolutnie zgodnie ze wszystkimi standardami, przepisami Konstytucji i KPK. To procedura wszczęta w trybie prezydenckim, to oznacza, że pierwsze kroki kierują do Prokuratora Generalnego, który musi się odnieść. Jest taka możliwość, aby PG zawiesił wykonywanie kary, aby zwolnił na czas trwania postępowania ułaskawieniowego osoby osadzone. O to wnioskuje także do PG.*

źródło fot. niezalezna.pl

W Warszawie, w mroźny styczniowy dzień, odbyła się zorganizowana przez Prawo i Sprawiedliwość olbrzymia manifestacja - **Protest Wolnych Polaków**. Demonstracja rozpoczęła się przed Sejmem o godz. 16.00, gdzie zebrało się ponad 200 tys. ludzi. Według prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego manifestacja odbywa się "w obronie wolności słowa, mediów i demokracji". Były wystąpienia polityków. Żony M. Kamińskiego i M. Wąsika zwróciły się do zebranych, żeby nie zapomnieć o ich mężach i pilnować, żeby wrócili. Następnie przemarsz ruszył w kierunku Kancelarii Premiera Rady Ministrów. Ostatnim punktem marszu był Belweder. Przed pomnikiem Józefa Piłsudskiego Jarosław Kaczyński zamknął zgromadzenie. Lider PiS dziękował uczestnikom manifestacji za obecność. Zaapelował o wsparcie dla aresztowanych Kamińskiego i Wąsika. *Ci, którzy jadą w stronę Radomia ... i ci, którzy będą jechać przez Ostrołękę ... niech zatrzymają się przed tymi więzieniami, które tam są. Trzeba tam bardzo głośno, zdecydowanie wykrzyknąć: „uwolnijcie ich”, „jesteśmy z wami” i „zwyciężymy”*. <https://wpolityce.pl/polityka/677973-jaroslaw-kaczynski-panie-tusk-panu-sie-tak-latwo-nie-uda>

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy wydział rejestrowy oddalił wnioski o wpisanie do KRS zarządu i rady nadzorczej spółki „Polskie Radio S.A.” powołanej przez Bartłomieja Sienkiewicza.

12 stycznia. Minister sprawiedliwości, PG Adam Bodnar poinformował, że otrzymał pismo prezydenta ws. Mariusza Kamińskiego i Macieja Wąsika i wszczął postępowanie ułaskawieniowe na podstawie Kpk. „*Inne decyzje nie zapadły.*” Oznacza to, że posłowie PiS wciąż pozostają w aresztach.

15 stycznia. Przed zakładami karnymi w Radomiu i w Przytułach Starych (obok Ostrołęki), gdzie przebywają Mariusz Kamiński i Maciej Wąsik codziennie wieczorem protestują ludzie, którzy nie godzą się z tym, że w Polsce rządzonej przez D. Tuska są więźniowie polityczni. W protestach uczestniczą żony uwięzionych.

17 stycznia. Spotkanie kierownictwa MEN z przedstawicielami Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”. <https://www.gov.pl/web/edukacja/spotkanie-kierownictwa-men-z-przedstawicielami-krajowej-sekcji-oswiaty-i-wychowania-nszz-solidarnosc>

19 stycznia. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego odwołał Zarząd spółki Pałac Saski. Zmianie uległ także skład Rady Nadzorczej.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji: zmiana na stanowisku Komendanta Straży Granicznej. <https://www.gov.pl/web/mswia/gen-bryg-sg-robert-bagan-nowym-komendantem-glownym-strazy-granicznej>

22 stycznia. Przed aresztami w Radomiu i Przytułach starych kolejny wieczór trwają protesty w obronie bezprawnie więzionych Mariusza Kamińskiego i Macieja Wąsika. Tłumy ludzi z biało-czerwonymi flagami domagają się wolności dla więźniów politycznych.

Ważne słowa Pawła Szefernakera byłego wiceministra spraw wewnętrznych i administracji przed radomskim aresztem: *ta sprawa jest polityczna: po pierwsze drakoński wyrok, po drugie nie uwzględnienie łaski Prezydenta, po trzecie obława polityczna. Oni są więźniami politycznymi i będziemy protestować dopóki nie wyjdą z krat.*

Wieczorem Mariusz Kamiński trafił na Szpitalny Oddział Ratunkowy do Radomskiego Szpitala. Po kilku godzinach został z powrotem przywieziony do więzienia.

Sąd rejestrowy oddalił wnioski ministra kultury o wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym dot. otwarcia likwidacji TVP S.A. oraz o wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym otwarcia likwidacji Polskiego Radia S.A. Oświadczenie ministra: *W momencie, kiedy następuje odmowa takiego wpisu, można tę odmowę skarżyć albo po prostu złożyć sprzeciw. Efektem złożenia sprzeciwu jest to, że ta odmowa, ta czynność administracyjna sądu przestaje mieć znaczenie - prawnie nie ma żadnych skutków tak długo, dopóki prawomocnym wyrokiem sądu uchwała Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy o ustanowieniu - w tym wypadku likwidatorów - nie zostanie przez sąd unieważniona.*

23 stycznia. Do Prezydenta Andrzeja Dudy wróciły akta Mariusza Kamińskiego oraz Macieja Wąsika z Ministerstwa Sprawiedliwości z opinią Prokuratora Generalnego, Ministra Adama Bodnara – opinią negatywną w przedmiocie ułaskawienia. Procedura postępowania ułaskawieniowego w trybie prezydenckim w stosunku do uwięzionych została dopełniona.

Prezydent zastosował prawo łaski wobec Mariusza Kamińskiego i Macieja Wąsika przez darowanie kar pozbawienia wolności i środków karnych oraz zarządzenie zatarcia skazań.

– Prezydent zaapelował do Ministra, Prokuratora Generalnego *o natychmiastowe wykonanie postanowienia Prezydenta RP i natychmiastowe zwolnienie Mariusza Kamińskiego i Macieja Wąsika z zakładów karnych, zwłaszcza Mariusza Kamińskiego z uwagi na stan jego zdrowia.*

W tym dniu przed południem przyjechał sędzia z sądu penitencjarnego w Radomiu i zarządził wobec Mariusza Kamińskiego, bez jego zgody, przymusowe karmienie. *Zostałem wyprowadzony z celi, związano mnie pasami na łóżku i przez nos usiłowano włożyć sondę. Mam od dzieciństwa problem z przegrodą nosową, więc tam im się nie udało. Próbowali tak zrobić kilkakrotnie. W końcu wsadzili mi półmetrową plastikową rurkę do przełyku. To były tortury – powiedział M. Kamiński.*

Mariusz Kamiński i Maciej Wąsik tuż po 21.00 wyszli z więzienia.

29 stycznia. Warszawski sąd rejestrowy wpisał do rejestru przedsiębiorców KRS likwidację spółki Polska Agencja Prasowa S.A. w likwidacji.

2 lutego. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bartłomiej Sienkiewicz odwołał z dniem 31 marca br. dr. hab. Grzegorza Berendta ze stanowiska dyrektora Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku. Podstawą odwołania jest złożona wobec Ministra deklaracja dyrektora o braku identyfikacji z polityką i działaniami Ministerstwa.

W związku ze złożoną rezygnacją Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego B. Sienkiewicz odwołał dr. hab. Łukasza Gawła ze stanowiska dyrektora Muzeum Narodowego w Warszawie.

6 lutego. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego B. Sienkiewicz odwołał Roberta Kaczmarka z funkcji dyrektora Filмотeki Narodowej — Instytutu Audiowizualnego. <https://www.gov.pl/web/kultura/odwołanie-dyrektora-filмотeki-narodowej--instytutu-audiowizualnego>

7 luty. Mariusz Kamiński i Maciej Wąsik próbowali wejść do Sejmu. Na teren parlamentu weszli w grupie posłów Prawa i Sprawiedliwości. W trakcie wejścia doszło do szarpaniny ze Strażą Marszałkowską. Drzwi do budynku Sejmu zostały zamknięte.

8 luty. Zakończyły się rozmowy uzgodnieniowe rozporządzenia płacowego z przedstawicielami związków nauczycielskich. <https://www.gov.pl/web/edukacja/zakonczyly-sie-rozmowy-uzgodnieniowe-ze-zwiazkami-rozporzadzenia-placowego>

10 luty. O godzinie 13.00 przed Trybunałem Konstytucyjnym przy al. Szucha w Warszawie rozpoczął się

Protest Wolnych Polaków, zorganizowany przez środowiska „Gazety Polskiej”. W manifestacji brało udział około 35 000 osób. Prowadzimy walkę o TK, bo bez niezależnego Trybunału nie ma praworządności - powiedział lider obozu Zjednoczonej Prawicy Jarosław Kaczyński. Na manifestacji pojawili się m.in. Mariusz Kamiński oraz Maciej Wąsik, którzy zostali przywitani okrzykami: "Cześć i chwała bohaterom!". Politycy PiS dziękowali zgromadzonym za wsparcie, które otrzymali podczas pobytu w zakładach karnych.

źródło fot. https://www.youtube.com/@Telewizja_Republika

<https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2024-02-10/protest-wolnych-polakow-w-warszawie-tlum-przed-trybunalem-konstytucyjnym/>

12 luty. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy oddalił skargę na orzeczenie referendarza sądowego, który 9 stycznia odmówił wpisania do KRS członków rady nadzorczej TVP powołanych przez ministra kultury Bartłomieja Sienkiewicza 19 grudnia, a także mianowanego przez nich prezesa Tomasza Syguta. Przewodniczący rady nadzorczej TVP Piotr Zemła zapowiedział, że postanowienie zostanie zaskarżone.

<https://wydarzenia.interia.pl/kraj/news-kolejna-decyzja-sadu-ws-zmian-w-tvp-chodzi-o-wpis-do-krs,nld,7327518>

Ministerstwo Edukacji Narodowej informuje, że 12 lutego br. rozpoczynają się prekonsultacje zmian w podstawie programowej kształcenia ogólnego, które zakończą się 19 lutego br. MEN załącza propozycje zmian i zachęca do przesyłania uwag i opinii.

<https://www.gov.pl/web/edukacja/zmiana-podstawy-programowej--zaczynamy-prekonsultacje>

Pismo do Minister Edukacji Narodowej Barbary Nowackiej wystosowały Stowarzyszenie "Wspólnota i Pamięć" oraz Stowarzyszenie Upamiętnienia Ofiar Zbrodni Ukraińskich Nacjonalistów we Wrocławiu, w którym sprzeciwiają się wykreśleniu z podstawy programowej prawdy o ludobójstwie na Kresach, a także innych ważnych wydarzeń historycznych i polskich bohaterów. *"Od szkoły oczekujemy nauczania prawdy" "Dlatego zwracamy się z apelem do Pani Minister o zaniechanie tych zmian dla dobra uczniów i przyszłości Polaków. Jak pisał św. Jan Paweł II, 'naród, który traci pamięć, traci swą tożsamość'. To sprawa, do której powinniśmy podejść ponad wszelkimi podziałami"*. <https://dorzeczy.pl/kraj/551088/protestuja-przeciwko-zaklamywaniu-historii-apel-do-nowackiej.html>

14 luty. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego B. Sienkiewicz informuje, że uchwalone przez Ministra KiDN, reprezentującego Skarb Państwa (100-procentowego właściciela akcji) na Walnych Zgromadzeniach Akcjonariuszy spółek – regionalnych rozgłośni Polskiego Radia, otwarcie likwidacji wszystkich 17 spółek, zostało skutecznie wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego. Sądy rejestrowe uznały uprawnienie do podjęcia takiej decyzji.

Odwołania ze stanowisk kierowniczych w sądach i prokuraturze dokonane przez Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego Adama Bodnara do połowy lutego 2024 r.

19.12.	Cofnięcie powołań na stanowiska 6 prezesów sądów: Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, Sądu Okręgowego i Sądu Rejonowego w Radomiu, Sądu Okręgowego w Lublinie, Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze i Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim. https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/komunikat-prasowy-ministra-sprawiedliwosci
21.12.	Odwołanie pięciorga członków Krajowej Rady Prokuratorów powołanych przez Zbigniewa Ziobrę (Krajowa Rada Prokuratorów składa się z 22 członków, w tym pięciu powoływanych przez Prokuratora Generalnego. Kadencja KRP trwa 4 lata.) - Stwierdzamy, iż "odwołania" nas jako członków Krajowej Rady Prokuratorów, podjęte przez Prokuratora Generalnego, nie wywołały skutków prawnych - napisali 18.01. w liście do Adama Bodnara odwołani członkowie KRP.
29.12.	Na mocy decyzji premiera Donalda Tuska – odwołanie Jacka Kitlińskiego ze stanowiska Dyrektora Generalnego Służby Więziennej
12.01.2024	Odwołanie z delegacji do Ministerstwa Sprawiedliwości 10 sędziów, do biura Krajowej Rady Sądownictwa – 3, do Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości – 1 oraz do Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury – 2. https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/minister-sprawiedliwosci-odwolal-z-delegacji-do-ms-krs-i-kSSIP-16-sedziow
12.01.	Wręczenie Prokuratorowi Krajowemu Dariuszowi Barskiemu dokumentu stwierdzającego, że przywrócenie go do służby czynnej 16.02.2022 przez Prokuratora Generalnego Z. Ziobro, zostało dokonane z naruszeniem obowiązujących przepisów i nie wywołało skutków prawnych. https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/informacja-o-uznaniu-przywrocenia-prokuratora-dariusza-barskiego-do-sluzby-czynnej-za-akt-dokony-z-naruszeniem-przepisow 15.01. 2024 r. Trybunał Konstytucyjny nakazał Prokuratorowi Generalnemu powstrzymanie się od działań uniemożliwiających wykonywanie uprawnień przez Dariusz Barskiego. https://www.pap.pl/aktualnosci/zmiany-w-prokuraturze-jest-postanowienie-tk Zdaniem Ministra Sprawiedliwości PG postanowienie TK zostało wydane z rażącym naruszeniem prawa – uznaje je za nieistniejące.
15.01.	Wszczęcie procedury odwołania z funkcji Prezesa Sądu Apelacyjnego w Poznaniu sędziego Mateusza Bartosza oraz z funkcji Wiceprezesów SA w Poznaniu sędziów Przemysława Radzika i Sylwii Dembskiej - zawieszenie sędziów w pełnieniu czynności. 18.01. decyzja o odwołaniu.
18.01.	Wszczęcie procedury odwołania ze stanowiska Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie sędziego Piotra Schaba - zawieszenie sędziego w pełnieniu czynności. 21.02. decyzja o odwołaniu Piotra Schaba. https://www.pap.pl/aktualnosci/piotr-schab-odwolany-z-funkcji-prezesa-sadu-apelacyjnego-w-warszawie
19.01.	Odwołanie płk. Pawła Makarowskiego z funkcji Szefa Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej.
26.01.	Odwołanie 10 Prokuratorów Okręgowych i Regionalnych. https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/odwolanie-10-prokuratorow-okregowych-i-regionalnych
31.01.	Wszczęcie procedury odwołania prezesa Zygmunta Drożdżejki i wiceprezes Katarzyny Wysokińskiej-Walenciak Sądu Apelacyjnego w Krakowie, zawieszenie sędziów w pełnieniu czynności. 2.02. Odwołanie Zygmunta Drożdżejki. https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/odwolanie-prezesa-sadu-apelacyjnego-w-krakowie-zygmunta-drozdzejki
2.02.	Odwołanie sędziego Kamila Zaradkiewicza z funkcji Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury. 19.01.2024 r. dr. hab. Kamil Zaradkiewicz rzekł się pełnionej funkcji Dyrektora KSSIP. Wyjaśnił, że to wyraz protestu wobec działań ministra sprawiedliwości Adama Bodnara i jego współpracowników.
5.02.	Wszczęcie procedury odwołania ze stanowiska prezesa Sądu Okręgowego w Kielcach Pawła Stępnia, sędzia został zawieszony w pełnieniu czynności. https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/minister-sprawiedliwosci-wszczal-procedure-odwolania-prezesa-so-w-kielcach-sedziego-stepnia

Warszawa, 11 stycznia 2024 r.

Redakcja zastrzega sobie prawo do wprowadzenia poprawek, skracania oraz rezygnacji z opublikowania pracy bez podania przyczyn. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” i Redakcja Wiadomości KSN nie ponoszą odpowiedzialności za treść prac i osobiste poglądy autorów. Polemika z autorami możliwa jest przez przesłanie listu do Redakcji.

Wiadomości KSN Biuletyn Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Redaguje zespół: Małgorzata Kaczyńska, Wojciech Pillich, Maria Sapor, Ewa Sobieszcańska, Krzysztof Weiss.

Korektor: Elżbieta Kniecicka

Redaktor naczelny: Małgorzata Kaczyńska

Adres redakcji: Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”, ul. Waryńskiego 12, 00-631 WARSZAWA

Nr konta: Sekretariat Nauki i Oświaty, KSN NSZZ „Solidarność”

92 1020 1068 0000 1102 0000 2733

tel/fax (0-22) 825 73 63, tel.(0-22) 234 98 78, kom. 0 605 222 296

e-mail: info.ksn@solidarnosc.org.pl ; strona www: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn> ;

„Wiadomości KSN” są dostępne na stronie internetowej KSN on-line pod adresem: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn>